ОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 46-дахи жэлээ гарана

УРЯАД УНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

(11962) | 1969 оной мартын 9, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ҺАН ХУРЬГАДАА ҺАЙНААР ТҮЛЖҮҮЛЖЭ, ХЭ НОГООН ДЭЭРЭ ГАРГАЯ!

0-һаа 100-да тонхой

совхозой түрүү хоргэйнгөө тоое хоёр олошоруулжа байбалга гарза хоролтоулагдана. Эрхим хоСеменовна Пер527 эхэ хониноо 520 тулжүүлжэ байна. абтаһаар. Ажалша аймагай Советандидадаар дэбхой.

брыгадын НиЦэрендоржиев 520 эхэ 440, Ново-Стретенкын—503-һаа 420, ГуСамажап Очи—527 эхэ хонинхурьга абанхай. Хурьгүй, тобир һайнаар

Тус совхоздо бүхы 200 гаран хурьган абхонишод 100 эхэ хонин 90—95 хурьга абаха уялгануудаа нэтэйгөөр дүүргэхын байна.

Б. ДАГБАЕВ.

Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой ахалагша хонишон Бата Цыбикжапов эрхим ажалаараа суурхаһаар унинэй. Отарын хонишод мүнөө жэл 100 эхэ хонин бүриһөө 95 хурьга түлжүүлхээр шиидэнхэй. Тэдэнэр энэ уялгаяа амжалтатай бэелүүлнэ. Энэ отарада мүнөө хамта дээрээ 580 эхэ хониноо 460 хурьган абтаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ахалагша хонишон Б. Цыбикжапов.

В. ДОДОНОВОЙ фото.

ЭЙН ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ ҺАНАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН ҮДЭР

олониитын түлөөлэгшэд СССР-эй Эхэ Мартын наймандай һайндэрые баяр ёһололой тэмдэглэбэ. Эхэ ороноймнай хүбй заяанай байха сагта Ильичэй уряа энэл зал соо болэй гэжэ эндэ ороһон хүн бүхэн сэдьлиин илалтада эхэнэрнүүдэй дүүргэһэн Ленин ехээр сэгнэдэг байгаа. Тэдээнгүйтүрые хүтэлбэрилхэ, арадай али бүхы үйлэгануудые бэелүүлхэ аргагүй гэжэ вождь

хотын партийна, совет болон олониитын түлөөлэгшэд, Ленинэй хүмүүжүүлһэн үниэнэрнүүд, Советскэ Союзай Геройнууд, болоһон хүдэлмэришэд, колхознигууд, культурын, эрдэм наукын ажал ябуунай президиумдэ һуугаа.

Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, К. Ф. Н. Пономарев, М. С. Сошэдэй Президиумдэ эрэарагшад халуун альга утаба.

ажалшадай депутадуугүйсэдхэхэ комитедэй орлогшо П. А. Воронилолой суглаа нээхэ зуур Ильич Ленинэй түрэлэй ойе тэмдэглэхээр һантай дашарамдуулан литическэ болон ажалай эдэбхиин оршон байдалда манай орон соо Мартын 8-най һайндэр мүнөө жэлдэ тэмдэглэжэ байна гэжэ онсолоо.

Удаань И. А. Воронина Совет эхэнэрнүүдтэ КПСС-эй ЦК-гай эльгээһэн хандалта уншаба. Коммунизм байгуулгада совет эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг үүргые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө Коммунис партиин Центральна Комитедтэ суглаашадай үмэнэһөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөөд, манай ороной эхэнэрнүүд социалис оронойнгоо һалбаран мандахын тула, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе гайхамшагта амжалтануудаар угтахын тула ехэ хэшээл оролдолготойгоор ажаллаха гэжэ Коммунис партида, Совет правительствада найдуулаа.

Баярай суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые ехэ зоригжолтойгоор баталан абаба.

СЭРЭГЭЙ ХАМТЫН ҺУРАЛСАЛ ДҮҮРЭБЭ

БЕРЛИН. (ТАСС). Варшавска договорто хабаатай оронуудай нэгэдэмэл зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ахамад командалагша, Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовскиин хүтэлбэри доро Германиин Демократическа Республикын газар дээрэ үнгэргэгдэһэн, Германидахи бүлэг совет сэрэгүүдэй, ГДР-эй Национальна арадай армиин сэрэгүүдэй хамтын һуралсал мартын 7-до дүүрээ.

Сэрэгүүдэй урда табигдаһан зорилго амжалтатайгаар дүүргэгдээ. Һуралсалда хабаадаһан аха дүү арминуудай соединенинүүд болон частьнууд мэргэжэл шадабаритай, эмхитэй, холбоо барисаагаар һайн байһанаа харуулба.

Сэрэгэй һуралсалай дүүрэһэнэй һүүлээр Советскэ Союзай маршал И. И. Якубовский Москва бусахаяа ниидэбэ.

ТО ААША ГАРГАГШАДТА ХАРААЛ ШЭНГЭГ!

квадахи Хитадай посольствын дэргэдэ демонстраци болобо

роной ба Хитадай хилэ дай засагаархидай зэбсэгтэ хэһэнһиинь совет хүа зэбүүрхэл үүсхээ.

хүтэлбэрилэгшэдэй үүлсэрэгэй хорото ябуулгэнэг политикые эрид мэдүүлгэ хэхын 7-до хэдэн арбаад мянКНР-эй посольхажууда сугларба. алба хаагшад, научтэгшэд, студентнэр: политика империахэнэ», «Совет арад соиин хэрэгтэ үнэн», КПСС-тэй ходоодо хамта!», «КПСС ленинизмдэ үнэн байдаг!», «Совет хилэ ойроо хүртэшэгүй нангин!», «Пекинэй хорото балмад этэгээдүүдтэ хараал шэнгэг!», «Мао Цзэ-дунай бүлэг — хитад арадай аша туһада урбагшад» гэһэн олон тоото транспарантнууд ба лозунгнуудые баринхай ерээ.

Москвадахи Хитадай посольствын дэргэдэ болоһон жагсаал халаа манай социалис Эхэ ороной нангин хилые эбдэхэ гэһэн ямаршье һэдэлгые зада сохин зайсуулха гэжэ совет арадай эрил шиидэнхэй байһыень элирхэйлэн харуулба.

(ТАСС.)

хэл, буруушаалай митингнүүд болоно

(ТАСС). Совет орой хилэ дээрэ Пекинэй хэһэн хорото муухай тушаа зэбүүрхэлэй үгэмүрэн дээрэхи хотын митингнүүд дээрэ мархэлэгдээ.

СТОК. (ТАСС). Совет Хитадай хилэ дээрэ хиархидай хэһэн хорото буруушаалай ехэ мтогтохи далайн худалпортдо болоо. Маогой хорото муухай тактиДурын моряггууд ба портдэжэ юм. Хитадай «Свирск» гэжэ теплоходолец Украины» гэжэ ганкерай түр зуура тогтохо үедэнь Хитадай засагаархидай гаргаһан хорото аашануудые совет моряггууд мартаагүй.

Урдын пограничник, портын хүдэлмэришэдэй бригадир М. Х. Лубенский митинг дээрэ үгэ хэлэхэ зуура, илгажа мэдүүлбэ:

— Манай Эхэ ороной Алас-Дурнын нангин хилэдэ халдан добтолһон Мао Цзэ-дунай хархис бүлэг түрүүтэй Хитадай хорото этэгээдүүд тушаа зэбүүрхэл мэдүүлнэбди. Алдарта совет хилэшэд дайсанай хорото аашануудта хэзээшье зохихо харюу үгэжэ шадаха гэжэ Владивостогой портынхид этигэнэ.

ХИТАДАЙ ЗАСАГААРХИДАЙ БУДҮҮЛИГ МУУХАЙ ЯБУУЛГАНУУД ТУХАЙ

Хитадай засагаархид Совет орондо харша демонстрацинуудые эмхидхэдэг, Советскэ Союзһаа Пекиндэ байдаг посольство тушаа, бусад совет түлөөлэлгэтэ албан зургаанууд ба тэдэнэй хүдэлмэришэд тушаа хуули бусa аашануудые гаргана.

Энээнтэйнь дашарамдуулан, КНР-һээ Москвада байдаг посольстводо байгша оной мартын 6-да СССР-эй МИД иимэ ното эльгээгээ. Тэрээн доторнь ингэжэ заагдана гэбэл: Хитадай засагаархид байгша оной мартын 3-һаа хойшо Пекиндэхи Совет посольствын ба бусад түлөөлэлгэтэ совет албан зургаануудай ажалаа һаадгүйгөөр эрхилхэ ябадалда тойбо татаһан, совет хүдэлмэрилэгшэдтэ аюултай оршон байдал тохёолдуулжа байна. Мартын 3-най ба 4-нэй үдэрнүүдтэ хэгдэһэн хуули буса ябуулгануудай үедэ ТАСС-ай корреспондентнүүд, посольствын хоёр хүдэлмэрилэгшэд тушаа хүсөөр загнаһан, элдэбээр доромжолһон байна.

Пекиндэхи совет эмхи зургаануудые, совет хүдэлмэрилэгшэдые дайсан харша аашануудһаа саран зайсуулха, тэдэнэй һаадгүйгөөр ажаллаха арга боломжо хангахын тула Хитадай засагаархидай зүгһөө дары хэмжээ абаха эрилтэ СССР-эй МИД өөһынгөө ното дотор табиба. Хитадай засагаархидай саашадаа иимэ будүүлиг аашануудые гаргаа һаань, оршон байдалые түбэгтэй болгожо магад тиимэ ябуулгануудай түлөө бүхы харюусалгые хитад тала сүм дааха болохо гэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

ОЙРТОЖО БАЙГАА ҺУНГАЛТЫН ҮДЭРТЭ ЭРХИМЭЭР БЭЛДЭХЭ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй мартын 5-да үнгэрһэн заседани дээрэ Сэлэнгын аймагта, Улаан-Үдэ городой Железнодорожно райондо ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэлэй ябаса тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Сэлэнгын аймагай, Железнодорожно районой Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй түрүүлэгшэнэр нүхэд Л. Ц. Соктоев, В. С. Самбаров гэгшэдэй элидхэлые, шалгалтын материалнуудые зүбшэн хэлсээд, Верховно Соведэй Президиум В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн хүндэлэлдэ үргэнөөр дэлгэржэ байһан ажалшадай социалис мүрысөөнэй оршон байдалда нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэл ябажа байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Промышленнэ продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха талаар Сэлэнгын аймаг, Железнодорожно район 1968 онойнгоо түсэб үлүүлэн дүүргээ. 1969 оной январиин түсэб промышленнэ предприятинуудай олонхинь дүүргэ. Сэлэнгын аймагай колхоз, совхозууд хүдөө ажахын продукцине гүрэндэ худалдаха түсэбөө бүхы зүйлнүүдээрнь болзорһоо урид дүүргэ, байгша оной нэгэдэхи кварталай даалгабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байнхай. Улад зоной культурно-ажаһуудалай эрилтые хангалга һайжарна.

Ажахын ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилхэ талаар нютагай Соведүүд, тэдэнэй гүйсэдхэхэ комитедүүд хүдэлмэрээ һайжаруулна. Соведүүдэй ниитэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриин хэмжээн дээшэлнэ, олониитэтэй холбоо барисаан бэхижэнэ.

Һунгалтада бэлдэхэ талаар гүйсэдхэхэ комитедүүд партийна органуудай хүтэлбэри доро ехэхэн хүдэлмэри ябуулна. Һунгалта тухай Дүримэй ёһоор һунгуулиин округууд болон участогууд байгуулагдаа, һунгуулиин комиссинууд баталагдаа, депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ, һунгуулиин комиссинуудаар бүридхэлдэ абаха хүдэлмэри үнгэргэгдөө. Хараалагдаһан саг болзор соо һунгагшадай список табигдажа үлгэгдөөд, тэрэнэй шалгалта эмхидхэгдэнэ.

Һунгуулиин бүхы участогуудта агитпунктнууд нээгдэжэ, һайнаар түхеэрэгдээ, һунгалта тухай ном тэбтэрнүүдээр хангагдаа. Тэндэ һунгуулиин комиссинуудай, Соведүүдэй эдэбхитэдэй зүгһөө хүнүүд үдэр бүри дежурлана, ниитэ-политическэ темэнүүдтэ лекци болон хөөрэлдөөнүүд эмхидхэгдэнэ, ажалай түрүүшүүлтэй, депутадуудта кандидадуудтай уулзалганууд үнгэргэгдэнэ, мүн һунгалтада бэлэдхэлэй бусадшье хүдэлмэри ябуулагдана.

Гэхэтэй хамта нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлдэхэ талаар Сэлэнгын аймагта, Железнодорожно райондо зарим тэды дутагдалнууд, һунгалта тухай Дүримэй эрилтые хазагайруулһан баримтанууд үзэгдэһэн байна гэжэ Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэбэ.

Железнодорожно райондо һунгуулиин участогуудай байгуулагдахаһаа урид һунгуулиин участогуудай комиссинуудта зарим нэгэ түлөөлэгшэд дэбжүүлэгдэһэн, комиссинуудай гэшүүдые дэбжүүлһэн тухай протоколнуудай ниитын организацинуудһаа болон ажалшадай коллективүүдһээ үшөө ороодүй байхадань, Сэлэнгын аймагай Ноёхоной болон Жаргалантын сомоной Соведүүдэй гүйсэдкомууд һунгуулиин комиссинуудай бүридэл баталһан байна.

Һунгуулиинь округуудта һунгагдаха тухай зүбшөөл үгэһэн мэдүүлгэнүүдые абаадүй аал, зарим округуудай һунгуулиин комиссинууд депутадуудта кандидадуудые бүридхэлдэ абаһан байна.

Зарим нэгэн һунгуулиин участогуудтахи һунгагшадай список шанар муутайгаар табигдаһан, тэрэниие шалгаха хүдэлмэри удаанаар ябуулагдана.

Арад зоной дунда ниитэ ойлгуулгамжын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Илангаяа Сэлэнгын аймагта олон агитпунктнууд муусa түхеэрэгдэнхэй, һунгалтын литературааар хангагдаадүй.

Һунгагшадай дунда соёл-культурын эмхи зургаанууд ниитэ-ойлгуулгамжын хүдэлмэри һулаар ябуулна.

Һунгагшадай ажаглалта, дурадхалнуудые бэелүүлхэ, илангаяа арад зоной хэрэглэмжые худалдаа наймаанай, культурно-ажаһуудалай талаар хангаха хэрэгые һайжаруулха тухай Соведүүдэй гүйсэдкомууд тодорхой һайн хэмжээнүүдые абанагүй.

Нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлдэхэ талаар үзэгдэһэн дутагдалнуудые усадхахыень, һунгалта тухай Дүримэй эрилтэнүүдые нарин нягтаар сахихыень Сэлэнгын аймагай болон Железнодорожно районой ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум уялгаба.

Сэлэнгын аймагай болон Железнодорожно районой Соведүүдэй гүйсэдкомуудта иигэжэ дурадхагдаба:

Һунгуулиин участогуудай комиссинуудтай хамта ойрын үдэрнүүдтэ һунгагшадай списогуудые шалгажа түгэсхэхэ, һунгалтада хабаадаха таарамжатай эрхэ байдал һунгагшад та хангаха;

СССР-эй, РСФСР-эй болон Буряадай АССР-эй Конституцинууд тухай, нютагай Соведүүдые һунгаха Дүрим тухай ойлгуулгамжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, арадай ажахын түсэбүүдые болон һунгагшадай захяа дурадхалнуудые дүүргэхэ талаар Соведүүдэй, тэдэнэй гүйсэдхэхэ комитедүүдэй зорилго, ажал ябуулгануудтай үргэн арад зониие танилсуулха, тиихэдээ хэблэл, радио, теле-дамжуулга, харуулан ойлгуулха агитациин арга боломжые үргэнөөр хэрэглэхэ;

Һунгуулиин участогуудай комиссинуудай зүблөө зарлажа, һунгалтын үдэр хэгдэхэ хүдэлмэриин, һунгагшадай дуугаа үгэһэнние тоолохо талаар тэдэ юу хэхэ зэргэтэйб гэжэ дэлгэрэнгыгээр хэлэжэ үгэхэ, һунгуулиин участогуудые, дуугаа үгэхэ газарые һайнаар саг соонь түхеэрхэ, холбооной зүйлнүүдээр, транспорт унаагаар һунгуулиин участогуудай комиссинуудые хангаха.

Нютагай Соведүүдые һунгаха тухай Дүримэй хэр зэргээр сахигдажа байһые шалгахыень, һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрэ ажалшадай хэлэһэн ажаглалта, дурадхалнуудые согсолон бүридхэжэ абахыень, тэдэниие дүүргэхэ талаар хэмжээ ябуулгануудые хараалан, Соведүүдэй сессинүүдэй үзэмжэдэ табихыень аймагуудай, районуудай болон городуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдые Верховно Соведэй Президиум уялгаба.

Худалдаа наймаанай, культурно-ажаһуудалай талаар хүн зоной хэрэглэмжые хангаха хэрэгтэ үзэгдэдэг дутуу дундануудые усадхахыень, өөһэдынгөө мэдэлэй предприяти, эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха хэмжээнүүдые абахыень Худалдаа наймаанай министерстводэ, Буркоопсоюздо, Соёл культурын министерстводэ, Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын министерстводэ дурадхагдаба.

Республикын городууд болон аймагуудта ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй һунгалтада бэлэдхэлэй ябаса тухай мэдээсэл Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь нүхэр К. Е. Маслов Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тус заседани дээрэ хэһэн байна.

Агаарай замай болон радиотелефоной хэлхээ холбооной талаар һунгалтые хангаха хүдэлмэридэ хэр зэргээр бэлдэжэ байһан тухайгаа Улаан-Үдын аэропортын начальник И. М. Борба, Буряадай АССР-эй Хэлхээ холбооной үйлэдбэриин техническэ управлениин ахалагша инженер Д. Л. Дашинимаев гэгшэд мүн лэ мэдээсэлнүүдые хэһэн байна.

СССР-эй МИД-тэ ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

Совет ороной ба Хитадай хилэ дээрэ хитадай засагаархидай харата балмад аашануудые гаргаһантайнь дашарамдуулан, совет ба гадаадын журналистнуудта зорюулагдаһан пресс-конференци СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерстводэ мартын 7-до болоо.

СССР-эй МИД-эй Хэблэлэй таһагые даагша Л. М. Замятин иимэ мэдүүлгэ хэбэ:

«Совет ороной ба Хитадай хилэ дээрэ хитадай засагаархидай хэһэн зэбсэгтэ харата балмад аашa бүхы совет хүнүүдэй тон зүб зэбүүрхэл үүсхээ. Совет хилэшэдтэ хорото бандит гуримаар добтолһон ябадал Хитадай мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө гаргагдадаг хорото балмад аашануудайнь, түсэбүүд ба боломжонуудаа бэелүүлхын тула хүнүүдэй ами наһанда гамгүйгөөр хандадаг ябадалайнь үшөө нэгэ шэнэ үзэгдэл болоно гэжэ дэлхэй дээрэ хаа хаанагүй ойлгогдоо.

Хитадай засагаархид уласхоорондын хорото этэгээдүүдэй хэрэглэдэг аргануудые халан абажа, бодото баримтануудые хазагайруулха, хорото аашынгаа түлөө харюусалгаһаа хулжаха, тэрэниие Советскэ Союзда тохохо һэдэлгэ гаргана. Уссури мүрэн дээрэ шуһанай адхарһанда хитад тала гэм зэмэтэй бэшэ гэжэ арюун зондоо үнэмшүүлхые хүсэнэ. Гэхэ зуура, пекинэйхидэй хазагайруулха гэжэ хэдышье һэдээ һаань, баримта гэшэ баримта зандаа үлэхэ бшуу. Үнэндөө тэнэ иимэ юумэн болоһон байна.

Мартын 2-ой һүни зэбсэглэмэл 300 шахуу хитад солдадууд Совет гүрэнэй хилые дабаад, Уссури мүрэнэй хоолойгоор дамжан, Даманска гэжэ совет арал дээрэ нэбтэрэн ороо. Бэеэ далдалха сагаан нэмэргэнүүдые хэдэрһэн тэдэ бүлэг солдадууд дурсагдагша арал дээрэхи ой соо, добуун дээрэхи бороожо бургааһан соо сугларан хэбтэһэн байгаа. Уссури мүрэнэй Хитадай харьяата эрье дээрэ сэрэгэй подразделенинүүд, бүү зэбсэгүүд, миномедууд, гранатомедууд ба томо һомотой пулемёдууд асарагдаһан байба. Даманска арал дээрэ ерэһэн бүлэгэй ба Хитадай эрье дээрэхи сэрэгэй подразделенинүүдэй хоорондо полевой телефоной утаһа шэжэмүүд татагдаһан байна.

4 час 10 минутын үеэр Хитадай эрье тээһээ СССР-эй гүрэнэй хилые дабан, Даманска арал тээшэ үшөө 30 хитад сэрэгшэд дабшаа. Хилын эбдэгдэһэн газар тээшэ, Уссури мүрэнэй мүльһэн дээрэ заставын начальник, ахалагша лейтенант Стрельников түрүүтэй бүлэг совет пограничнигууд гараһан байгаа.

Совет хилэшэд хадаа хилэ даһан тушаань энэнэй урда тээхидэл адляар хитадуудта буруушаал мэдүүлхэ, тэдэниие Советскэ Союзай газар дээрэһээ гаргаха һанаашалгатай байһан юм. Совет хилэшэдтэ хитад харата этэгээдүүд гэнтэ добтолһон, тулгаан шагаажа буудаһан байна. Ондоо бүлэг совет хилэшэд тээшэ Хитадай эрье тээһээ ехэ буугаар, миномедоор буудаа.

Совет хилэшэд хүршэ заставаһаа ерэһэн нэмэлтэ хүсэнтэй хамта эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргаһан, эрид шууд ябуулга хэжэ, хорото этэгээдүүдые совет газар дээрэһээ намнаһан байна.

Бодото баримтануудһаа харахада, Даманска аралай оршондо хитадуудай хэһэн хорото балмад ааша эртээнһээ бэлдэгдэһэн, зорюута түсэблэгдэһэн болоно. Энэ хорото ябуулгань тусхайлан бэлдэгдэһэн армиин подразделенинүүдэй хүсөөр бэелүүлэгдээ.

Байлдаанай болоһон газартахи совет дайдые шэнжэн харахада, минануудай стабилизаторнууд, томо һомонуудай ба гранатануудай сардаһанууд, зуга даха үлөө хитадуудай хаяһан буунууд, сэрэгэй элдэб хэрэгсэлнүүд олдоо.

Хитадай алба хаагшад хорото ябуулга хэхэдээ, шархатаһан совет хилэшэд тушаа айхабтар хэрцгы шэрүүнээр, зэрлиг муухайгаар аашалһан байна. Алагдаһан совет хилэшэдэй бэенүүдые шалгажа үзэһэн врачебнэ медицинскэ комиссиин шэнжэлгэ ба тобшололой ёһоор, шархатаһан хүнүүдые хитадууд хажууһаань буудажа алаһан, жаданууднаар хадхаһан байгаа гэжэ тодоруулагдаа. Алуулһан зарим совет хилэшэдэй нюурнуудынь танихын аргагүй болотороо гэмтээгдээ. Совет хилэшэд тушаа хитадуудай гаргаһан аашые 20—30-аад онуудай зэбсэгтэ тулалдаануудай үедэ хитад милитаристнуудай, чанкайшистнуудай гаргаһан эгээн зэрлиг муухай аашануудтайнь лэ жэшэжэ боломоор байна. Хитадай засагаархидай эмхидхэһэн хорото балмад добтолгоһоо уламжалан, 31 совет хилэшэд алуулаа, 14 хүн шархатаа. Совет хилэшэд Совет социалис Эхэ оронойнгоо нангин хилые хамгаалхын тула сэрэгэйнгээ уялга эрэлхэг баатараар, шэн зоригтойгоор дүүргээ.

Совет газар дайда руу зэбсэгтэйгээр добтолон ороһоной һүүлээр Совет орондо харша хорото ябуулганууд, националис галзуу аашанууд Хитадта командын ёһоор дахинаа үүдхэгдээ. Сэрэгэйхидэй хабаадалгатайгаар олон зоной өөоорһон газарнуудта Совет орондо харша уряануудые хашхаралдана, заналтануудые хэнэ. Мартын 3-һаа хойшо Пекиндэхи Совет посольство бүлэг хулиган этэгээдүүдээр хүреэлэгдэн бөһөрдожо байнхай.

Энэ зэбсэгтэ хорото ааша ба тэрээнтэй хамта үүхэгдэһэн политическэ ябуулганууд Мао Цзэ-дунай бүлэгтэ юунэй тула хэрэгтэй болооб?

Мао Цзэ-дунай бүлэгэй эдэ хорото муухай ябуулганууд холын бодолтой байна. Орон доторхи экономическа ба политическэ ехэ бурууталгануудһаа хитад арадай анхаралые һамааруулха арга боломжо олгохоор, мүн социалис ба бусад эб найрамдалда дуратай оронуудтай харилсаагаа улам муудхааха гэһэн Мао Цзэ-дунай хорото балмад, дээрэнхы хараа бодолые тогтонюулха арга олгохоор орһой байдал орон доторо бии болгохо гэжэ маоистнууд оролдоно.

Гэхэтэй хамта КПК-гай IX съездэ бэлдэжэ байһан үеэр Совет ороной ба Хитадай хилэ дээрэ хорото ябуулгын хэгдэһэнийнь тушаан болоһон ябадал бэшэ. Советскэ Союзда, КПСС-тэ харша хараа бодолоо иимэ шууяатай оршон байдалда съездээ баадхахадамнай, Совет орондо харша хараа бодолоо гүрэнэй политика болгоходомнай бүтэмжэтэй байха бээ гэжэ маоистнууд багсаана хэ.

Энэ мэтын хорото ябуулгануудһаа ашаг оложо абаха гэдэг бүлэгүүдэй дэлхэй дээрэ бии байһаниинь элитэ. Даманска аралай районда хэгдэһэн бандит ёһоной зэбсэгтэ добтолго Америкын Холбоото Штадуудай хархис бүлэгүүдэй зүгһөө, мүн Баруун Германида һайшаагдан угтагдаһаниинь тушаан болоһон ушар бэшэ байха. Совет ороной ба Хитадай хилэ дээрэхи шахардуу байдалһаа ашагта хүртэжэ болохобди гэжэ тэдэнэр багсаана янзатай.

Мао Цзэ-дунай бүлэгые, хитад арадые совет хүнүүд адляар харадаг байгаагүй, харанашьегүй. Манай орон хитад арадтай харилсаанда хани барисаанай мэдэралые ходолоо хүтэлбэри болгодог байһан, болгоношье. Гэхэ зуура, КНР-эй правительстводэ Советскэ правительствын эльгээһэн ното дотор заагдаһанай ёһоор, Хитадай засагаархидай хорото тэнэг ябуулганууд манай зүгһөө зохихо харюу сохилтоор угтагдаха, эрид шууд зайсуулагдаха байха. Хитадай, Советскэ Союзай хоорондын хилэ дээрэхи оршон байдалые шахардуу болгохо, манай оронуудай хоорондын харилсаае муудхааха һанаатай Хитадай хүтэлбэрилэгшэдэй хорото балмад ябуулгын хойшолонгуудай бүхы харюусалгые Хитадай Арадай Республикын правительство дааха болоно».

Л. М. Замятин, СССР-эй хилын харуулай сэрэгүүдэй Главна управлениин начальнигай орлогшо генерал-лейтенант П. И. Ионов пресс-конференциин түгэсхэлдэ корреспондентнүүдэй асуудалнуудтань харюусаа.

(ТАСС).

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

МАЛШАД УРМАШАНХАЙ...

Энэ жабартай хүйтэн үглөөгүүр Погранична совхозой Калинишын отделениин малшад үхэр, хонидоо урдынхиhаа эртэ эдеэлүүлжэ, үглөөнэйнгөө hаалгые дүүргээд, түб тосхондоо суглараа. Холын малшад машинаар, ойрынхид мори шаргаар ерэжэ, отделениингээ клубта сугларба. Үнгэрhэн сагта хэhэн ажалайнгаа дүн согсолоо, саашанхи зорилгоёо зүбшэн хэлсээ.

Квартал бүхэндэ үнгэргэгдэдэг нимэ «Малшадай үдэрые» парткомой хүтэлбэри доро гол түлэб рабочком эмхидхэдэг юм.

Һаалишад, мал адуулагшад болон хонишодой суглархаhаа бүри урид клубай хорёо соо «Бытовое обслуживание» гэжэ хажуудаа бэшээтэй сэнхир бүхөөгтэй машина, мүн медицинын улаан хэрээhэтэй хүнгэн автомобиль ерэнхэй байгаа hэн. Клуб соо ороходо, нэгэ буландань татагдаhан сагаан хүшэгын газаа тээ «Парикмахерская» гэhэн гаршаг үлгөөтэй, тэндэ түрүүлэн ерэгшэд үhөө заhуулна, абхуулна. Нүгөө таhалгадань медпункт нээгдэнхэй, тэндэ аймагhаа ерэhэн врачнууд малшадай бэсын элүүрые шалгана. Сонхын дэргэдэ татагдаhан сагаан хүшэгын hаруул талада тодхоотой фотокамерын урда дүрэ зурагуудаа абхуулха дуратайшуулшье олон.

Уласхоорондын байдал тухай хуряангы шэнжэлэл-лекциин болоhоной hүүлээр хэгдэhэн элидхэл соо 1968 ондо малшадай мүрысөөнэй дүн согсологдоо, түрүүшүүлэй дунда — гансашье совхоздоо бэшэ, мүн аймаг доторoo алдаршаhан Калинишын МТФ-гэй суута hаалишад Николай Овсянин, Мария Прохорова болон бусад бии.

Инмэл ажалша малша хүнүүдэйнгээ түлөө совхозой дирекци, партком болон рабочкомой али бүхы анхаралаа хандуулдаг байhыень энээхэн нэгэ үдэрэй богонихон саг соо ушарhан баримта элеэр гэршэлнэ гээшэ. Энээндэнь аймагай эмхи зургаануд, илангаяа ажалшадай элүүрые хамгаалха эмхи горитой туhаламжа үзүүлнэ. Тээсгэн совхозой Субагтын отделенидэ үнгэргэгдэhэн «Малшадай үдэр» баhал нимэ гуримтайгаар үнгэрөө. Һуурин газарhаа, харгы замhаа холуур үбэлжэжэ, туха сүлөөгүй хүдэлжэ байhан малшад эды зэргын анхаралда, хангамжада хүртэжэ байхадаа урмашангүй яалтайб.

Мүнөө совхозой малшадай хүдэлмэридэ эгээл харюусалгатай шанга үе ябажа байна. Тэдэнэр түсэбтэ табан жэлэй дүрбэдэхи жэлдэ хараалhан шэнэ зорилгонуудаа бэелүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ эхилбэ. Тиимэhээ совхозой профсоюзай рабочком үбэлжэлгын үедэ малшадайнгаа эрилтэ хүсэлые үлэмжэ hайнаар хангаха гэhэн зорилго урдаа табяад, тэрэнээ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байнхай. Рабочком (түрүүлэгшэнь нүхэр Бимбаев) малшадай эрилтэ хэрэглэмжэнүүдые хангаха талаар хэмжээ ябуулгануудые баталанхай. Тэндэнь хаана, хэзээ ямар юумэн эмхидхэгдэхэ, тэрээниие хэн дүүргэхэб гэжэ заагданхай. Энэ хэрэгээ бүтээхын хойноhоо рабочком шанга хиналта табина, өөрөө сэхэ хабаадалсажа, туhаламжа үзүүлжэ байдаг.

Январь hарада хараалагдаhан хэмжээ ябуулгануудайнь түрүүшын ээлжээндэ — малшадай байдаг газарнуудые харуулан ойлгуулха агитацяар шэмэглэхэ, уряа лозунгнуудые шэнэлхэ гэгдэнхэй. Тэрэнь хүсэндөө хүрэнхэй. Хонишодой ажаhуудалда ехэ анхарал хандуулагдана. Тусгаар табигдаhан графигай ёhоор, совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ээлжээгээр малшадта ябажа, ажал хэрэгыень хаража үзэнэ, хөөрэлдөө үнгэргэнэ. Тэдэнэр Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй хонишодой үүсхэл тухай. совхозойнгоо хонишодой мүрысөөнэй ябаса тухай хөөрэжэ үгэдэг байха юм.

Хони үсхэбэрилхэ мэргэжэлтэй Субагтын отделенидэ мүнөө жэл 4300 шахуу хурьган абтахаар хараалагдана. Энэнь нёдондонойхиhоо нилээдгүй олон болоно. Тиимэhээ эндэхи хонишод Юрөөгэй хонишодой жэшээгээр байгша ондо түл абалгые урда жэлнүүдэйхиhээ эмхитэй hайнаар үнгэргэхын түлөө шармайн тэмсэнэ. Яргайта гэжэ газарта байрладаг Нанзат Гомбоевич Токтохоевой даадаг эхэ хонид олооро түрэжэ байна. Хонишод 100 эхэ хонин бүхэнhөө 90-hээ үсөөн бэшэ хурьга түлжүүлхэ уялгатай. Һүүлэй хорёод гаран хоногто абтаhан 300 гаран хурьгадhаа нэгэшье толгой хоролтодо ороогүй. Дүй дүршэлтэй хонишон Бальжин Токтохоева түрүүтэн залуу хурьгашад Дарима Дашиева, Долгор Бубеева, Ирина Степанова, Дулма-Сурун Бадмаева гэгшэд байгша ондо ажахыда нэбтэрүүлэгдэhэн энэ бригадна аргаар түлнүүдые абажа, hайнаар түлжүүлнэ. Хони хурьгадай хотон соо дулаан, үбhэ тэжээлынь зөөгдэнхэй. Түл абалгын бригада ажалша бэрхэ хүнүүдhээ бүридүүлэгдэнхэй. Теэд байра байдалай талаар тэдэнэр ямар эрхэ байдалда ажаhуудаг юм ааб. Энээн тухайнь бидэ хонишодтой хөөрэлдөөбди.

— Энээнhээ урда тээ гаднаhаа ерэhэн хүнүүдтэ хэлэхэл юумэмнай: энэ тэрэ юумэ үгы, тиимэ юумэ хэрэгтэй hэн гэжэ гомдогшо бэлэйбди. Теэд мүнөө хуушинаа дабтаха болоо hаа — нүгэл, дутуу ядуу байнагүйбди... Бидэнэй хүсэхэ гол юумэн — хони, хурьгадаа бүрин бүтэнөөр ондо оруулха, ноохо ехээр хайшалха гэhэн зорилгодоо хүрэхые оролдонобди, — гэжэ үнинэй хонишон Бальжин Токтохоева хөөрэнэ.

Нээрээшье хаража үзэхэдэ, хонишод муу эрхэ байдалда байнагүй. Газаа янгинама хүйтэншье hаа, гэр соонь hаруул, дулаан, ханань сагаадагданхай, зайн гал оруулагданхай. «Серенада» радиоприёмник дуугарна. Шэнэ газетэ, журналнууд бии. Багша В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэhэн уряа лозунг хадаатай. «Хонишоной булан» гэhэн гаршаг доро социалис уялга, тэжээлэй рацион, үдэрэй гурим, хонишодой дежурлаха график, бригадна аргаар түл абалгын заабари бэшэгдэнхэй.

Үбэлжэлгын үедэ малшадай али бүхы хэрэгсэл болон эрилтыень хангаха талаар совхозой профсоюзай рабочкомой хараалhан хэмжээ ябуулганууд соо хонишодой бригада бүхэниие радиотой болгохо гэжэ заагдаhан байгаа. Энээнэ бодото дээрэнь хүсэлдүүлээ. Жэшээнь, Субагтын отделениин хонишодой бүхы 15 бригада дээрэ «Серенада», «Альпинист» гэhэн радиоприёмнигууд табигданхай, медаптечкэ, шатар, даам үгтэнхэй. «Овцеводство» гэжэ журнал захяатай. Совхозой хонишодто нүүдэл библиотечкэ бии. Хяагтын адагай библиотекые даагша Людмила Нечаева пятница бүхэндэ абаhан номуудыень hэлгэдэг юм.

Малшадые эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр hайса хангаха тушаа рабочкомой зүгhөө ходо анхарагдана. Тусгаар табигдаhан ээлжээнэй ёhоор, совхозрабкоопой автолавка малшадта ерэжэ байдаг. Түл абалгын халуун үедэ хонишодой тухашаруу байhые хараада абан, тэдэниие эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангаха талаар эндэ hайшаалтай юумэн хэгдэнэ. Совхозрабкоопой столоводо пельмен, бууза хээд, автолавкаар дамжуулан, хонишодто абаашажа наймаална.

Эдеэгээ шанартайгаар хэжэ эдихэ туха сүлөөгүй, үдэр, hүнигүй хүдэлжэ байхадамнай бэлэн шанаха зүйл асардаг болоhониинь маанадта ехэ таарамжатай байна. — гэжэ Булаг гэжэ газарта үбэлжэжэ байhан хонишодой ахалагшань Таисия Аюшеева хөөрэжэ hуугаа hэн.

Гэхэтэй хамта малшадые али бүхы зүйлнүүдээр хангаха хэрэгтэ дутуу дундануд огто үгы гэхын аргагүй. Малшадай олоороо байрладаг газарта суглаа, зүблөөнүүдые тушаалдуулжа ерэхэhээ бэшэ ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангаха аймагай комбинадай нүүдэл автомастерской hүүлэй үедэ бригада, фермэнүүд дээгүүр ябахаяа болишонхой. Малшан бүхэнэй бүлэнэр үхибүүдтээ хубсаhа хунарыень оёхо, хадхаха сүлөөгүй хүдэлнэ. Теэд автолавка бэлэн оёгдоhон хубсаhа хунар тон лэ хомороор асарна. Хүн зон олонтой газарта совхозой уран hайханай бүлгэмэйхид зүжэг наада харуулнагүй шахуу. Аймагай Соведэй гүйсэдкомой культурын таhагай харьяата Хяагтын адаг тосхондохи клуб соелэй бодото гуламта болоно шадаагүй. Клубые даагша гаргуулаа hэн. Тэрэнэй орондо ороhон Н. Лазаревшье мүнөө дээрээ хүдэлмэреэ hайжаруулжа шадаагүй.

Д. ДУГАРОВ,
манай корр.

Хяагта.

ТАҺАЛГАРЯАГҮЙ...

Политическэ hуралсалай удха шанар хэндэшье мэдээжэ. Мүнөө предприяти, ажахы, эмхи зургаан бүхэндэ политическэ hуралсалай кружогууд, семинарнууд эмхидхэгдэнхэй.

Бэшүүрэй совхозой партком энэ талаар hайшаалтай хэмжээнүүдые ябуулна. КПСС-эй түүхэ шудалха дүрбэн жэлэй кружок эндэ эмхидхэгдэнхэй юм. Мүнөө үедэ хэшээлнүүд таhалгаряагүй үнгэргэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: теоретическэ кружогто хабаадалсагшад ээлжээтэ хэшээлэй урда тээ.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ПРОПАГАНДИСТНАРАЙ СЕМИНАР

КПСС-эй Зэдын райком партийна болон комсомольско гэгээрэлэй политhургуули, кружогуудай пропагандистнарай ээлжээтэ семинар hаяхан үнгэргэбэ.

Районой ажахынуудта экономическа хүдэлмэри hайжаруулха, хүдөө ажахын продукциин үнэ сэн хямдаруулха арга замууд тухай элидхэл үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо Г. А. Ильин хэбэ.

Үзэл бодолой талаар империалистнуудай ябуулдаг харата ябуулганууд тушаа нүхэр Н. Г. Цыцыков хөөрэжэ үгэбэ.

Һүүлээрнь пропагандистнар секцинүүдтэ хубааран хүдэлбэ. Хоёрдохи жэлээ үргэлжэлжэ байhан марксизм-ленинизмын үндэhэ hуури шудалха hургуулиин пропагандистнар «КПСС-эй XX съезд, тэрэнэй түүхэтэ удха шанар тухай», «Коммунис байгуулалтада КПСС-эй хүтэлбэрилхы үүргын дээшэлжэ байhан тухай» лекцинүүдые шагнаhан байна.

Нэгэдэхи жэлээ хүдэлжэ байhан политhургуулинуудай пропагандистнар «КПСС—Октябриин вождь» гэhэн лекци шагнаад, хэдэн методическа асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Г. БАДМАЖАПОВ.

СОЁЛШОД ҺУРАЛСАНА

Загарайн аймгүйсэдкомой культурын таhаг аймагайнгаа клубуудые даагшанарай хоёр жэлэй hургуули эмхидхэбэ. Тэндэ hуралсагшадта соёл-гэгээрэлэй асуудалаар лекцинүүд уншагдаха, мүн практическа хүдэлмэри нэгэ доро хэгдэжэ байха юм.

Һаяшаг гурбан үдэрэй туршада түс hургуулиин түрүүшын хэшээл болобо. Тэрээн дээрэ, жэшээлхэдэ, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн угтамжада клуб болон соёлой байшангуудай хэжэ байгаа хүдэлмэри тухай, мүн харуулан ойлгуулха агитациие ямараар эмхидхэхэ тухай республикын культурын министерствын түлөөлэгшэ Г. И. Верянская, аймагай культурын таhагай уран зурааша В. Б. Чуднов гэгшэд элидхэлнүүдые хэбэ.

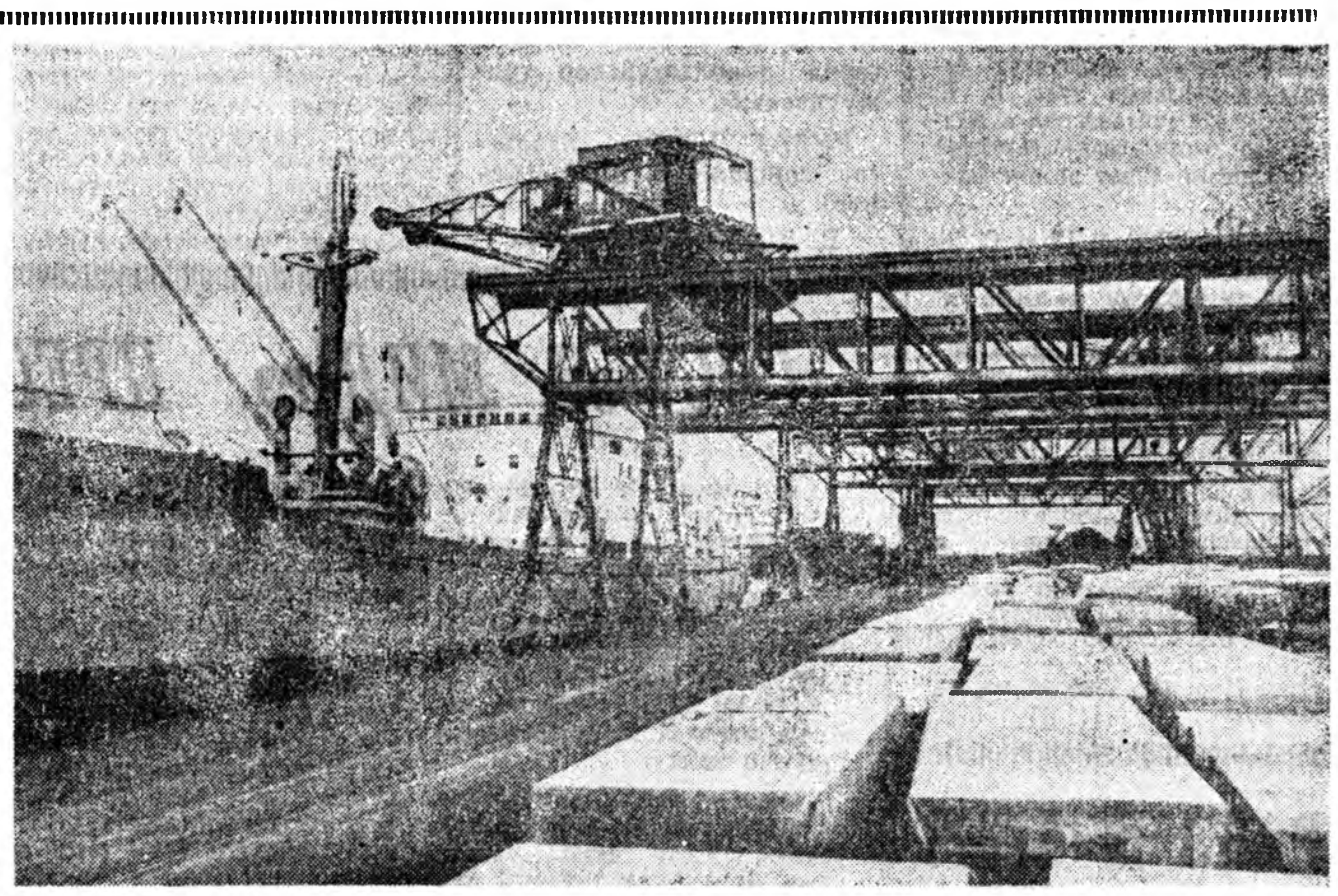
Нютагуудтахи соёлой гуламтануудые хүтэлбэрилэгшэдтэ энэ hургуулиин туhатай байхань дамжаггүй.

Г. ГЫПЫЛОВ.

КОЛХОЗОЙ СТИПЕНДИАДУУД

НАЛЬЧИК. Кабардино-Болкариин Аргудан гэжэ тосхоной таряашадай 70 гаран үхибүүд дээдэ ба тусхай дунда hургуулинуудта hурана. Ленинэй нэрэмжэтэ эндэхи колхоз тэдэ студентнүүдтэ пари бүри 45 түхэриг стипенди үгэдэг.

Ерээдүйн инженернүүд, механизаторнууд, барилгашад, агрономууд, мелиораторнууд ба зоотехнигүүд, саад hургуулагшад, багшанар ба врачнууд түрэл тосхонойнгоо интеллигенциин зэргые олошоруулха байна. Олон hалбаритай ажахыда ажал хүдэлмэри ходоод олдохол байха!

ЗАВОД БАРИГДАНА

Волго мүрэн дээрэхи Тольятти хотодо автомобиль бүтээдэг завод-гигант баригдажа байна.

Энэ заводто хэрэгтэй тусхай түхеэрэлгэнүүд Генуя, Венеци хотонуудhаа асарагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Фастов» гэhэн совет судна Генуя хотын портдо ерээд байна.

ТАСС-ай фото.

„Буряад үнэндэ" бэшэhэнэй hүүлээр

„ҺОГТУУ ШААДАЙ, ХҮМЭРИҺЭН ТРАКТОР"

Нимэ гаршагтай корреспонденци манай газетын январиин 18-най номерой «Будамшууда» толилогдоhон байгаа. Түс статья дотор хэлэгдэhэнэй ёhоор, Баргажанай аймагай XXII партийна съездын нэрэмжэтэ колхозой тракторист hогтуугаар нүхэрэйнгөө «Беларусь» тракторые хулуужа унаад, Яригта тосхонhоо арбаад модондо байдаг Уланай магазин архи бэдэржэ ерэhэн юм. Нэгэндээ нэтэрhэн hогтуу Шаадай Улан тосхон соогуур магазинай наймаалагшые бэдэржэ ябаhаар трактораа хүмэрюулээ.

Хэмжээ абахын түлөө Баргажанай аймагай арадай хиналтын комитедтэ дурсагдагша статья эльгээгдэhэн юм. Һаяхан эндэhээ иимэ удхатай харюу абтаба:

«Статья соо хэлэгдэhэн баримта булта тодороо. «Һогтуу Шаадай, хүмэриhэн трактор» гэhэн Будамшуугай статья колхозой бригадын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Һогтуугаар хүнэй трактор хулуужа унаад, эбдэhэн Шаадай харюусаха болоо. Трактор эбдэжэ, ажахын хүдэлмэри гэдэргэнь татаhан Шаадай Омоноев 160 түхэригэй яла колхоздоо түлэхэ болобо» гэжэ Баргажанай аймагай арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ Х. А. Бадмаев манай редакцида мэдээсэбэ.

НОГООН ГЭРХЭ[Н] ЭЗЭН

ЗУРАГ[...]

Үүр хираанаар хүйтэн бүри шангаданхай. Электрын галаар толорhон айлнуудай сонхонууд сагаан жабарта бүүдэнтэнэ. Эндэ тэндэ айлай үүдэн түрд гээд, үглөөнэй сууряанда хүнүүдэй яаралтайгаар шард-шард гэшхэлхэнь элеэр дуулдана. Модо отологшодой ойдо гарахаяа үглөөгүүр эртэлжэ сугларлаг будка руу хүнүүд шамдана.

...— Андреевнагаа эгээл дулаахан газарта hуулгая! Залуушуул хойшоо гарагты! — гээд, тосхоной столовын үүдэндэ хэрэлсыень тулган автобусой зогсоходонь, хүнүүд дарья табилдаба. Сагаан бүдөөр амhарыень бооhон хүнэг, туулмагтай юумэ бариhан, сасагтай зузаан шаали боогоод, мүрэ дээгүүрээ нэмэрюулhэн, тэмо бэетэй, наhажаалшаг эхэнэр шумууханаар автобусто hуугаадхиба.

Абажа ороhон юумэеэ мухаришахагүй зохидхоноор тааруулан хүлэйнгөө урда табяад, сүлөө орожо нам hууба ха. Теэд удангүй, — Андреевна, — гээд нэгэн хандаба. — Мүнөөдэр мандаа бүрил амтатайхан обед шанахаа hанаа хат. — Юрэдөө энэ хүйтэндэ эдеэн халуун лэ hаа хамаагүй, — гээд нүгөө нэгэнэй дуугархада, — хамаагүй! — гэжэ дураа гутангяар дабтаад, — юрэдөө ёhо дүүргэжэ юумэ хэhэн болодог зариман улаан хотоёошье мэхэлхээр лан тупайша байдаг гээшэ ха, — гэжэ Андреевнагай хэлэжэрхихэдэ, хүнүүд аниргүй болобо.

Удаанай амаралтада табан жэлэй үеэр гаража, дулаан гэртээ ан-бунхан hууха хүн аад, hураhан юумэ hураар татуулхагүй гэдэгтэл, үнөөхил үглөө эртэлжэ бодоод, модо отологшодойнгоо хүдэлмэриин газар хашаргүй алхюулжа хүрөөд, үдынь хоолой эдеэ буйлуулдаг Антонина Андреевна Трусовагай үгэ бүхэнэй хүндэтэйдэ тоологдодог байhаниинь эндэ ойлгосотой.

Автобуснай хүбшын заhамал харгыгаар үгсэнэ, уруудана, үндэр хадын ташалангаар иишээ, тиишээ годирно. Мотооройнь хахир абяан ойн сууряанда дэжэрэн, шэхэндэ бүри харшаар соностоно...

Нэгэ захаhаа зуруудаар отологдожо эхилhэн ойн самсаалнууд тэбхын харагдаба. Резинэ мөөрнүүдэй дүүжэн рессор дээрэ дэнхынхэй ногоохон, дүн сагаан можо, рамтай сонхонуудтай вагончигой дэргэдэ тогтобобди. Автобусhоо буумсаараа шамбай түргэшүүл тэрэ дороо түүлэг нособод. «Андреевна, обедээ шанахаяа бү яарагты, энэ жабарые дабажа, халатараа нилээд хүдэлхэ байхабди» — гэжэ хэлээд, зэр зэмсэгээ үргэлжэ, модо отологшод бригада бригадаараа өөhэд өөhэдынгөө самсаал тээшэ шэтлэбэ.

— Эдэнэрэй олонхинь минии мэдэhээр муу борьбоёо гээжэ, hуража, хүмүүжэжэ энэ болоhон зон даа. Залуу хүбүүд, басагадай үшөө аба, эжынэрнь намтай иигэжэ ой соо нилээд хабирсалдаhан юумэ ааб даа, — гэжэ ажалдаа шамдан, далда орожо ябаhан нүхэдэйнгөө хойноhоо түр зуура шэртэн, Антонина Андреевна энэрхыгээр хэлээд, үнөөхи түүдэгhээ дүлэ соробхиhон сусал абажа, вагон руу оробо.

Вагон соо орон сасуу коридорхон, зэргэлhэн хоёр үүдэнэй нэгэниинь — кухниин, нүгөөдэнь — столовын. Арбаад хүнэй нэгэ доро hуугаад хооллохо соморхон сагаан столнууд, стулнууд. Кухниhаа столово руу хоол дамжуулдаг сонхоор адаглан харахадам, Андреевна пээшэнээ түлижэ, эдеэ шанахаяа зүблэжэ, туха сүлөөгүй, салбуу түргөөр хүдэлнэ.

— Таамнай мүнөөдэр ямар менюгээр хүбүүд, басагадаа эдеэлүүлхээ байнабта? — гээд, тэрэ үглөөгүүр сэлеэнhээ гаража ябахадаа, нэгэ тунгаасагүй аманай Андреевагай харюу таhа дурэhэниие хүсэлдүүлхэ гэhэн шэнгеэр асуугаадхибаб.

Нэгэдэхинь — шүлэн, хоёрдохинь плов, тиигээд компот байха. Үшөө нэгэ ондоогоор, — нэгэдэхидэнь бүхэли мяха боро шүлэтэйгөөр, хоёрдохидонь — шараhан колбаса, кисель гэхэ мэтые hэлгэхэдэ, хүбүүд, басагад амтархажа эдеэлдэг. Декабрьhаа хойшо

„СОВХОЗУУДАЙ 50 ЖЭЛЭЙ ОЙ" ГЭҺЭН ЭКСПОЗИЦИ

ЛЕНИНЭЙ ЗААҺАН ЗАМААР

Манай ороной түрүүшын совхозууд 50 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэжэ байна. СССР-эй ВДНХ-гай дэргэдэ нээгдэhэн ехэ экспозици совхозуудай хүгжэлтын замые харуулна. Зал соо, стенд, витражнууд дээрэнь — Ленинэй документнүүдэй фото-буулгабаринууд, парти болон правительствын тогтоолhоо абтаhан мүрнүүд, тоо, баримтанууд. Зал соо — түүхыя хуудаhал мүнөөнэй бодото байдалтай зэргэсүүлэн х[.]уулагдана.

...Октябриин революциин урда тээ В. И. Ленин Совет гүрэнэй ажахынуудые эмхидхэхэ hанамжа оруулhан юм. Хүдэлмэришэн ангиин засагаа абамсаар, тиимэ ажахынууд помещигүүдэй мэдэлэй байhан газар дээрэ эмхидхэгдэжэ эхилээ бэлэй. 1919 оной февральда В. И. Ленинэй үүсхэлээр «Социалис ёhоор газар эсхэмжэлхэ дүрим ба газараа социалис ёhоор эсхэмжэлдэг болохо хэмжээнүүд тухай» ВЦИК тогтоол баталан абаhан юм.

Энэ программна документ совхозуудай зорилгые хуулиин ёhоор тодорхойлоо hэн.

Ленинэй туhаламжаар байгуулагдаhан совет түрүүшын ажахын хүгжэлтэ тухайда энэ экспозици хөөрэнэ.

— Совхозоо «Лесные поляны» гээд нэрлээ, — гэжэ Владимир Ильич дурадхаhан байгаа. Амаралтын үдэр тэндэ амархаяа ходо шахуу ерэдэг байhан. В. И. Ленин гүрэнэй хэрэг эрхилжэ тухагүй байгаашье hаа, хүдөөгэй байдалдахи шэнэ юумэнүүдые саг үргэлжэ адаглан харадаг бэлэй.

Совхозойхидой үсэгэлдэр юу хэhэн тухай, үглөөдэр юу хэхээр хараалhан тухай Ильичэй гүйлтаар үдэр бүри Кремль худар мэдээсэдэг байhан юм. (Эндэ вождиин музей нээгдэнхэй).

Хэдэхэн десятина газартай, хэдэн арбаад моритой байhанаа, «Лесная поляна» гэжэ совхоз томо социалис предприяти болотор ургаа. Мүнөө холмогор үүлтэрэй үнеэдтэй эрхим гэгшын совхоз болонхой. Эндэ дальчын оргогорхон гэрнүүдэй, ялхигар сарайнуудай орондо мүнөө сагай тоснууд хоной гоё hайхан гэрнүүдэй сонхонууд сэсэрлигтэ тужа тээшэ харанхай байдаг.

Түүхын үшөө нэгэ хуудаhа ирая. Орооhо таряа ургуулдаг мэргэжэлтэн шэнэ совхозуудые эмхидхэхэ, бэхижүүлхэ, үргэдхэхэ гэжэ ВКП(б)-гэй ЦК-гай Политбюро 1928 ондо шиидхэhэн байгаа. «Гигант» совхозой шэнииеын нэлэнхы талмай выставкэдэ ерэгшэдэй урда нэмжын харагдана. Ростовско областиин Сальска талада эмхидхэгдэhэн энэ совхоз манай орооhо таряа ургуулдаг эгээн түрүүшын ажахы болохо үүргэеэ мүнөө хүрэтэр дүүргэhээр.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ гүрэнэй хүдөөгэй 1876 ажахы hандаргагдаhан юм. Гэхэ зуура 1950 ондо ороной совхозууд хүдөө ажахын гол продукци үйлэдбэрилгээр дайнай урда тээхи хэмжээе ахиhан байна.

Манай совхозуудай мүнөөнэй байдалые экспозици үргэнөөр харуулна. КПСС-эй XXIII съездын, партиин ЦК-гай мартын (1965), майн (1966 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлhэнэй ашаар хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн ехээр нэмээ.

Ороной совхозууд 1968 ондо бүхы тушаагдаhан (ниитын секторэй) орооhоной 49 процентые, овощой — 58, мяханай — 45, hүнэй — 43, үндэгэнэй — 69, ноохоной — 51 процентые гүрэндөө тушаагаа гэжэ стендүүд дээрэхи тоонууд харуулна.

Совхозуудые ажахын тоосоондо бү-

КРУПСКАЯ

ЛЕНИН ТУХАЙ ДУРАСХААЛ

й үдэр Панинагай Арадай
айхабтар ехэ митинг эм-
, Владимир Ильич бэеэ
фамиляар бэшүүлээд,
түрүүшынхеэ олонинтэ
угэ хэлэhэн байна. Бухы
сугларhан хүдэлмэри-
байба. Полициинхид ха-
Хоёр приставууд бай-
углаанай эхиндэ зал соо-
гээд үгы болошобо.
гэдэг каледэй үгын hүү-
Карповта угэ угэбэ.
зогсожо байгаа hэм.
ехээр сэдьхэл зүрхөө
Нюурынь сухигар
хамаг шуhаниинь зүр-
хульбэрэн, минута тухай
Үгэ хэлэгшын иимэ
хүдэлэн байхыень
зоншье hанаа үнөөн
Тиин байтар зал дотор
тацалган нэрьешэбэ. Энэ
гэшүүд Ильичые та-
бшуу. Минии хажууда
байhан хүдэлмэришэнэй
жа, «энэмнай хэн гээ-
энэ тэрэнhээ асууjа бай-
аб.
угээ хэлэжэ дүүргэhэ-
ээр айхабтар ехэ дэбжэл-

тын оршон байдал тогтожо, бүхы хүнүүд ерээдүйн тэмсэл тухай бодожо байгаа hэн.

Улаан бүд самсануудаа таhар татажа тугуудые хээд, революционно дуунуудые дуулалдан, районуудаараа тарабабди.

Питертэ сэдьхэл зүрхэ хүдэлгэмэ гэгээн сагаан майн hүни боложо байгаа. Полици ерэхэнь гэhэмнай, ерээгүй.

Тэрэ революциин үедэ Ильичтэ энээнhээ бэшэ ехэнүүд суглаан дээрэ үгэ хэлэхэ арга болоогүй hэн...

Июниин hүүл багта Варшавын түрмэhөө табигдаhан Роза Люксембург Питер ерэбэ. Владимир Ильич болон большевигүүдэй бусад хүтэлбэрилэгшэд тэрээнтэй уулзажа, зүблөө зарлаад, тохёолдоод байhан байдал тухай, ямар тактика баримталха тухай хөөрэлдэhэн юм. Удаань Роза Питерhээ Финлянди ороод, тэндэhээ саашаа хилын саана гараhан байгаа.

Май hарада хүдэлөөн улам үргэдэжэ, Дүүмэ таряашадай хүсэл эрмэлзэлые харуулдаг болобо. Энэ Дүүмэ правительствын найдамтай тулгуурынь болохогүй гэжэ мэдэхэдээ, правительство добтолгодо орожо, амгалан ёhоор жагсаалда хабаадагшадые сохидог, арадай суглаанай гэрнүүдые шатаадаг боложо, еврейнүүдые тонон дээрмэдэлгэ эхилбэ. Июниин 20-до газар тухай асуудалаар правительствын мэдээсэл тунхаглагдажа, тэрээн соонь Гүрэнэй Дүүмэ шангаар шүүмжэлэгдэhэн байба.

Эсэстэ, июлиин 8-най үдэр, Дүүмэ тараагдажа, социал-демократическа газетэнүүд хаагдаад, элдэб эсын мүрдэлгэ, хэhээлтэнүүд, түрмэдэ хаалган эхилбэ. Кронштадт болон Свеаборгдо буhалгаанууд үүсхэгдэжэ, манайхид тэрээндэ тон эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. Иннокентий (Дубровинский) шал мяхан hогтуу шэнгеэр харагдаhанайнгаа ашаар лэ Кронштадтhаа арайхан гаража, полициин гарhаа мултарhан юм. Манай сэрэгэй эмхи дотор провокатор байhан байжа, Свеаборгдохи буhалгаанай үедэ тэрэ эмхиимнай гэшүүдые арестовалба...

Буhалгаан дарагдажа, хархисууд улам гааража эхилбэ. Большевигүүд нюуса байдалда орожо, «Пролетарий» газетые дахин нюусаар гаргадаг болобо. Харин меньшевигүүд гэдэргээ сухарижа, буржуазна хэблэлдэ элдэб статьянуудые гаргадаг боложо, хүдэлмэришэдэй партийна бэшэ съезд зарлаха гэhэн уряа гаргаба. Тэрэ үедэ иимэ съезд зарлабал, энэнь үнэндөө партиие үгы хэhэн ябадал болохо байгаа. Тиихэдэнь большевигүүд яаралтай түргөөр партиин съезд зарлаха гэhэн эрилтэ табяад байба.

Ильич «нютаг урилха» баатай болошо. Финлянди ороод, Куоккала станцида Лейтейзентэнэйдэ байрлаба. Эндэхи «Ваза» гэжэ нэрэтэй ханха зайдан дачада революционернүүд үнинэй сугларжа эхилhэн юм. Урда тээнь тэндэ эсернүүд байжа, бомбо хэдэг юм hэн. hүүлээрнь большевик Лейтейзен (Линдов) тэндэ бүлэтэеэ байрлаба. Ильичтэ хажуу талын нэгэ таhалга үгтэжэ, тэрээн соогоо элдэб статья болон брошюрануудаа шурьюулан бэшэжэ оробо. Мүн тэрээн соогоол цекистнүүдтэйшье, пекистнүүдтэйшье, хүдөөhөө ерэhэн хүнүүдээршье уулзажа хөөрэлдэдэг hэн. Куоккалада байха үедөө Ильич болото дээрээ большевигүүдэй бүхы ажал хүдэлмэриие хүтэлбэрилжэ байба. Удангүй мүн бишье тэндэ байрлабаб. Үглөөгүүр эртэ Питер ороод, үдэшэлэн орой бусажа ерэгшэ hэм... Тэрэ үедэ ородой полици Финлянди соогуур шэнжэлхээ зүрхэлдэггүй байжа, бидэнэр тэндэ hанаа амар байдаг бэлэйбди. Дачын үүдэн шэбхэдэгдэдэггүй hэн. Хэрбээ hүниин поездоор хэн нэгэн ерэбэл, хүниие hэрюулэнгүйгөөр ундалаад унтахын тулада столово соо домботой hүн, хилээмэн орхигдодог, диван дээрэ унтири заhагдадаг байгаа. Тиигээд үглөөгүүр hэреэд харахадамнай, столово соо хэн нэгэн ерэhэн байдаг hэн.

Ямар нэгэн хүн материал, газетэ, бэшэгүүдые асаржа, Ильичтэ үдээ бүри зорюута ерэдэг байгаа. Ильич эдэ асарhан бүгэдыень хараhанайнгаа hүүлээр дары статья бэшээд, тэрэ хүнтэй hөөргэнь эльгээдэг бэлэй...

Энэ үедэ би Ильичые үсөөн харадаг, бүхэли үдэрөө Питертэ үнгэрэгэдэг hэм. hүни орой бусахадам, Ильич ходо юуншьеб тухай hанаанда хатан байхадань, юумэ ехээр асуухагүй, харин өөрынгөө хараhан үзэhэнөө хөөрэжэ ородог байгааб.

Энэ үбэл бидэ Вера Рудольфовна Менжинскаятай технологическа институтай столово соо уулзадаг байгаабди. Энэ ехэ зохид газар hэн. Юундэб гэхэдэ, эндэ элдэб зон олон байжа, бидэндэ хүн анхаралаа хандуулдаггүй байгаа. Нэгэтэ тэндэ Камотой уулзабабди. Ильич бидэ хоёрто арбуз болон саахартай hамар гэхэ мэтэ бэлэг асараад, «Хээтэй эльгээгээ» гэжэ хэмшээрхэнгеэр тайлбарилба. Айха сухарихые мэдэдэггүй, тунхаришагүй эрэлхэг зоригтой энэ нүхэр илдам зөөлэхэн зантай, хонгор сэлмэг хүн байhан юм. Ильич, Красин болон Богдановта аргагүй дуратай hэн. Куоккалада байхадамнай манайда ябадаг hэн. Минии эхэтэй ехээр нүхэсэжэ, хээтэй болон эгэшэ дүүнэр тухайгаа хөөрэдэг бэлэй. Финляндиhаа Питер ороходоо, ходо буу зэбсэг абаашадаг hэн. Тиигэхэ бүхэндэнь эжымни револьвернүүдые нюргандань бүхөөр уяжа үгэгшэ hэн.

Намар Выборгда «Пролетарий» газетэ нюусаар гаража эхилбэ. Ильич тэрээндэ ехэ анхарал хандуулдаг байгаа...

Заатагүй түргэн зарлаха гэжэ большевигүүдэй хэлэдэг байhан партиин съездые апрельдэ үнгэргэхэ гэжэ одоол шиидхэгдэбэ*. Съездэ олон хүн суглараа hэн...

Ильич съездhээ хамагай hүүлдэ бусаба. Тиигээд Питерhээ ерэhэн олон хүдэлмэришэдэй үмэнэ Какко гэдэг финнэй гостиница соо элидхэл хэбэ.

Июниин 3-да II Дүүмэ тараагдаад, большевигүүдэй фракциинхид Куоккалада орой hүни ерэжэ, тохёолдоhон байдалые үдэр болотор зүбшэбэбди. Съездын үедэ Ильич туйлай ехээр эсэhэн байгаа. Тиимэhээ би харин замдань түхеэржэ, Стирсудден гэдэг Финляндиин дундуур байдаг нютаг эльгээбэб...

РОССИhАА ХИЛЫН СААНА ГАРАЛГА

1907 оной эсэс

...Ильичые бүхы Финлянди соогуур полици бэдэржэ байба. Хархис журам олон жэл соо тогтожо, хилын саана гараагүйдэ аргагүй гэжэ элирбэ. Ошохо ехэ дурагүй байгаабди, тэд бэшэ аргагүй байhан юм. Тиигээдшье «Пролетарий» газетые Финляндида гаргахын аргагүй болоhон тула тэрэниие хилын саана хэблэхэ хэрэг эмхидхэхэ шухала байгаа. Ильич арга боломсоорнь Стокгольм ороод, намайе тэндэ хүлеэхэ ёhотой байгаа. Харин би үлбэр хүгшэн эхээ Питертэ түбхинүүлхэ, мүн хэдэн ондоо хэрэг бүтээгээд, Ильичэй хойноhоо ошохо хэлсээтэй hэм.

Минии Питертэ хэрэгээ бүтээжэ байха үедэ Ильич Стокгольм орохо гэжэ ябатараа, ами наhанай аюулда орон алдаба. Полициинхид мүртэнь ороhон туладань Або гэдэг газарhаа пароходто hуужа, юрын замаар ошохо аргагүй болоhон тула эгээн түтын арал ябагаар ошожо, тэндэhээ пароходто hууха ёhотой байгаа. Декабрь hара байгаашье hаань, аралые тойроhон мүльhэн найдалгүй, сумэршэхэдөө болохоор байгаа. Тиимэ аюултай газараар гаргажа үгэхэ газаршаншье олдобогүй. Тиин амаяа халажа, али түбhэн юумэнhээ айхаяа болиhон хоёр финн таряашад шиидхэжэ үгэхэ болобо. Тиигээд hүни мүльhэн дээгүүр ябагарынь, тэрэнь сүмэржэ, гурбуулаа арайл мүльhэн доро орошон алдаhан байгаа.

Минии Стокгольм ошоходо туhалhан финн нүхэр Борго гэдэг хэлэхэдээ, айхабтар аюултай замаар ябаа гээшэ, Ильич талаангаар лэ бэеэ абараа гэжэ намда хэлээ hэн. Харин Ильич мүльhэнэй сүмэржэ эхилхэдэнь, «Эх, ямаршье тэнэгээр hалагдаба гээшэб» гэжэ hанаа hэм гээд хөөрэдэг hэн.

Стокгольмдо хэдэн үдэр байгаад, Ильич бидэ хоёр Берлинээр гараад, Женевэ ошоо hэмди. Берлиндэ Роза Люксембургында үдэшэеэ үнгэргэбэбди. Владимир Ильич Роза Люксембург хоёр Штутгартска конгресс дээрэ дайн тухай асуудалаар нэгэн адли hанамжатай байhан тула ехэ дүтын нүхэд болоо hэн. Дайнда эсэргүү тэмсэл хэхэдээ, гансал эб найрамдал тогтоохын түлөө бэшэ, харин капитализмые социализмаар hэлгэхын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэй гэжэ тэдэнэр бүри 1907 ондо хэлэhэн байна бшуу.

...1908 оной январиин 7-до (1907 оной декабриин 25-да) арай гэжэ Женевэ хүрөө hэмди. Тиигэжэ манай хилын саана хоёрдохёо байhан үе эхилээ hэн. Энэмнай түрүүшынхиhээ hураггүй хүндэ байгаа.

(АПН).

* 1907 оной майн 13—июниин 1 хүрэтэр Лондондо болоhон РСДРП-гэй V съезд тухай эндэ хэлэгдэнэ.

РАССКАЗ

ЮУН ГЭЖЭ hАНАНАТ?

ын 8—бүхы эхэнэрнүүдэй
дэр гээшэ ааб даа. Гэхэ
энэ хадаа гансал минии
, харин ши хүдэлдэг гү-
гүдэлхэ ёhотойш гэжэ
ни тоолоно.

рнүүдэй үдэртэ зорюулаг-
углаанда ошоходоо, үхи-
хооллуулха, дэбдихэртэнь
а унтуулха, гэр соохиео
хэ, hайндэрэй хоол бэлдэхэ
hамдаа үгөөд ябашаби.
нүхэд, басагадтаяа хамта
гэдэнэй урда улайха сай-
бэээб гээд hамгамни найдаа.
хүн жэлдээ нэгэ дахин
рхэтэй байха гээд тэрэ зүү-
дэлээ бэлэй.
хэлэхэдэнь, би зүбшөө-
аа амархан ябахыень гүй-
hамгандаа дуратай үбгэн.
сэхэ эрхэтэн байhан тула
ехэл hайнаар, «эрхим» зэг-
алаа хэхэб, түсэбөөшье
дүүргэхэб гэжэ найдуул-
абшш даа, энэмнай жэл
хэ дахин болодог иимэл
р ха юм. Теэд эрэшүүл шэ-
гудалда ороhоор hамгаа-
үдэр бүриин ажал үндэ-
хэдэг байhанаа харуул-
отой ха юм.

ые бүхы юумэн hанаhан-
аш бэлэн бэшэ байшоо. Үхи-
унтари бэлдэжэ байхада-
хүн хөөрэжэ кастрюль сооhоо
ба. Шанаhан кашамни
Хүүгэдни унтаха дурагүй,
өөрыш гэлдэбэ, үшөө ян
байжа, «юундэ» гэhэн асуу-
бад hалабагүй.

дээрэ hайндэрэй эдеэ хоол
гээшэ бэлэн бэшэ байгаа.
рна ном хараха баатай бо-
Юугээ холодильник соо
юугээ плита дээрэ табиха
а, дабhа, горчица хэды
хэхээ мэдэхэгүй байбаб...
рха байтарни, hамгам хон-
суглаанай hүүлээр баалда
гэжэ мэдээсэбэ. Хүйтэн,
ые эдеэн бэлэн байха
гээд үшөө дахин hануулба
рта бэлэн, инагни,—гэжэ
ой трубка руу хашхарбаб.
хэ ядан байнабди!

байhанаа ойлгохош!

Би хүлеэжэ hуубаб. Сценэ дээрэ гарахаяа байhан артист шэнгеэр зүрхэмни доhолно. Үбгэнэйнгөө хоол бэлдэхэ шадабариие хаража, hамганайнгаа баяртайгаар гайхан байхые уридшалан багсаабаб. Зүгөөр саг ошожо үгэбэгүй.

Баярай бодолдо ээлэгдэн байхадамни, үхибүүдни hайндэрлэхэ гэжэ шиидээ ха юм. Соусоор толгойhоо хүл хүрэтэрөө будуулhан хүйхэрнүүдни табагууд соо табяатай бүхы эдеэнhээ амталжа үзөө. hайнаар гоёон тааруулhан hайндэрэй стол гутаагдашоо.

Баран шэнээр эхилхэ: хадхуур, хутага, столой хушалта хүрэтэр бултыень hэлгэхэ болобоб. Арай гэжэ «болзортоо» үрдеэб. Хани эхэнэрнүүдтэеэ хамта hамганайнгаа гэртээ ерэхэдэнь, энеэхэ дуратай бэшэшье hаа, хүхюутэйгээ харуулха гэжэ оролдобоб. hамганайнгаа орой ерэhэндэнь ехээр үүрлабашье, хани нүхэдтэйгөө баhа орой ерэхэдэмни бидэниие ходоодоо энеэбхилэн байжа хүндэлдэгыень hананаб. Жэл соо нэгэ дахиншье hаань, хүхюу баяртай байха гэжэ шиидэбэб. Стол дээрэ табяатай эдеэ хоол хараhаар минии ажалда сэгнэлтэ сэхэ үгэhэндэл, урдаhаамни хилам гэбэ. Теэд би тэрээндэнь анхарал хандуулангүй, эрэ хүнэй ёhоор байха гээд, айлшадтайгаа хаба соогоо хөөрэлдэжэ оробоб. Айлшадые хүндэлжэ шадаха байhандаа заха хизааргүй баярлааб, зүгөөр айлшадни (эхэнэрнүүд гүб даа!) ехэ нарииаар, гол шухала ажаглалта хэбэ, эрэшүүл гээшэмнай иимэ зон хаям гэhэншүүгээр ёгтолон хөөрэлдэбэ. Сай шанаха гэжэ байгараа гараа халаажархёоб. Мүнөөдэр ямар үдэр бэлэй гэжэ hанахадаа, хүхюутэйгээр энеэбхилэн байбаб. Үнэхөөрөөшье энеэдэтэй бодол толгой соом бии болоодхибо:

«Хэрбээ Мартын 8 най үдэрэй hара бүри тэмдэглэгдэдэг hаань, жэшээ абамаар үбгэн болохо hэм! Та юун гэжэ hананат?

МАЯАСУРЭН,
Монголой журналистка
(АПН).

Улаан-Баатар.

Зоя КОСМОДЕМЬЯНСКАЯГАЙ МУЗЕЙДЭ

Зоявын эрэлхэг баатаршалга гаргаhан газарнуудта толгойгоо доро дохижо hүгэдэнэбди. Үеын үедэ тэрэнэй нэрэ хэтэ мүнхэдөө үлэхэл... («Аврора» крейсерэй морягууд).

Энэ тэмдэглэл—Зоя Космодемьянскаягай нэрэмжэтэ музейн дурадхалай дэбтэр соо бэшэгдэhэн олон бэшэгүүдэй нэгэн.

Комсомолой гэшүүн, партизанка, гүлмэр залуухан Зоя басагые 1941 оной үбэл Москва шадар оршодог Петрищево тосхондо Гитлерэй галзуу сэрэгшэд зэрлиг муухайгаар үлгэжэ алаhан юм. Тиигээд энэ Петрищево тосхондо Зоя Космодемьянскаягай нэрэмжэтэ музей эмхидхэгдэhэн түүхэтэй. Холо, ойрын газарнуудhаа ерэhэн экскурсантнууд, хилын саанахи айлшад музейдэ ходо олоороо харагдадаг.

Совет ороной баатар басаганай хэтэ мүнхын hайхан дурасхаалда зорюулжа, олон тоото делегацинуудай асарhан бэлэгүүд тус музейн шэмэг болонхой. Жэшээлхэдэ, бакинска 26 комиссарнуудай хүдөөлүүлэгдэhэн хүүр дээрэhээ абтаhан адха шорой Баку хотоhоо асарагданхай. Тиихэдэ Зоя Космодемьянскаягай нэрэмжэтэ отряд, дружинануудай пионернүүдэй бэлэг — улаан торгон галстугууд эндэ хэды олон бэ!

Зоя арайхан гэжэ арбан найма хүрэжэ ябахадаа немец шолмосуудай гарта орожо, наhа бараhан байна. Тиимэhээ тэрэнэй ажабайдал харуулhан экспонадуудые тоолохо болоо hаа, олон бэшэ. Тэдээнэй нэгэ хэдые дурдая. Зоявын 4-хи класста hураhан табель сэгнэлтэнүүдынь хуу «таба». hуралсалдаа шалгаржа абаhан магтаалайнь грамота. Александр ахатайгаа Москвагай 201-хи hургуулиин 4-хи ба 9-хи классуудай hурагшадтай хамта абхуулhан фото-зураг. Тэрэнэй литература, географиин тетрадьнууд. Үнгэ бүриин ниидхэтэй шкатулка. Эдэ юумэнүүдынь музейдэ табяатай.

Зоя 1939 оной февраль hарада ВЛКСМ-эй гэшүүн боложо, комсомолой билет абаhан байна. Тэрэнь музейдэ бии.

«Ленинэй хэрэг нэрэтэй түрэтэйгөөр саашадань үргэлжэлүүлхэб»,—гэжэ Зоя комсомолдо орохо дээрээ шахаа тангаригаа үгэhэн юм.

Гитлерэй сэрэгшэдэй Московско областиин хэдэн районуудые эзэлжэ, тэдэнэй Москвада добтолго хэхээ hэдэжэ байха үедэ Зоя Борис Крайновай партизанска отрядта ороhон гээшэ.

Отрядай дайшалхы ута замые гаталжа гараhыень харуулhан схемэ тус музейдэ бии. Партизануудай немец булимтарагшадта хатуу шанга сохилто үгэhыень иимэ тоонууд гэршэлнэ.

2-3 hарын туршада тэдэнэр 18 мянга үлүүтэй гитлеровецүүдые хюдаhан, 222 танк ба броневигүүдые, 45 паровоз, сианряд ашаhан 1000 машина, буу зэбсэгэй 39 склад шатааhан байна.

Алдар солын түлөө бэшэ, харин Эхэ орондоо туhалха зорилго урдаа табижа, Зоя партизанска отрядта ошоhон юм.

Дайнай түлэг болоjо байhан үе hэн. Ноябрь hарын hүүл багаар Зоя Петрищево тосхондо оршоhон партизанска отрядhаа шухала даабари абаад, тэрэнээ эрхэ бэшэ дүүргэхэ зорилготойгоор дайсанай нэгэ подразделениин штабта нюусаар нэбтэржэ ороод байтараа баригдаа бэлэй. Гитлеровецүүдэй хэрзэгы муухайгаар тамалбашье, басаган үнэн сэхээ, нүхэдэйнгөө хаана байhые тэдээндэ хэлэжэ үгөөгүй. Энэнь тэрэнэй ёhотойл баатаршалга болоно.

«Энэ музей—Зоя басаганаймни гэрынь. Басаганаймни баатаршалга үндэрөөр сэгнэдэг. Эхэ орондоо үнэн сэхэ байhанhаань жэшээ абадаг, тэрэнэй арюун hайхан дурасхаалые hанажа ябадаг хүнүүд энээ руу ерэжэл байха»,— гээд Зоявын эжы Любовь Тимофеевна Космодемьянская hанамжа-дурадхалай дэбтэртэ бэшэhэн байдаг.

Эхэ оронойнгоо, арад зонойнгоо түлөө амн бэеэ үгэhэн эрэлхэг совет басаганай музейдэ мүнөө хүнүүд ерэжэл, орожол байдаг.

Петрищево тосхоной тэг дунда, Зоявын саазалуулhан газарта дурасхаалай хүшөө табигданхай. Музейдэ орохо гол үүдэнэй урда тээ Зоявын дурасхаалда хүшөө бодхоогдонхой.

Зоя Космодемьянская — баатар совет эхэнэрнүүдэй нэгэн мүн. Тэрэнэй баатаршалга, эрэлхэг зоригой жэшээ дээрэ ороноймнай залуушуул хүмүүжүүлэгдэнэ.

А. АШМАРИН.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · ХИЛЫН ГААНАhАА · РАДИО

Советскэ Союз ООН-до элидхэлээ хүргэбэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Урда Родези тушаа Генеральна Ассамблейн XXIII сессиин баталан абаhан резолюциин дүүргэлтэ тухай элидхэлээ Советскэ Союз бусад оронуудhаа эгээн түрүүлэн бэлдэжэ хүргэбэ. Орон доторхи засагые хуули бусаар эзэлhэн Ян Смидэй үндэhэ яhанай илгаа гаргадаг политикада эсэргүү годорхой хэмжээнүүд тус резолюци соо дурадхагдаhан юм. Мартын 3-най байдалаар, бүхыдөө 14 гүрэн документнүүдые бэлдэжэ хүргөө, гээд мартын 6-да толилогдоhон, ООН-ой Генеральна секретариин элидхэл соо мэдээсэгдэнэ. «Үндэhэ яhанай илгаа харадаг Урда Родезидэхи үсөөхэн бүлэг хүнүүдэй засагые усадхахаар, Зимбабвиин арадта бэеэ даанхай байдал олгохо зорилготой ООН-ой Аюулгүйн Соведэй, Генеральна Ассамблейн шиидхэбэриие СССР бүрин дүүргэнэ,—гэжэ Советскэ Союзай элидхэл соо хэлэгдэнэ.

ВЬЕТНАМ АРАДТА ТАЛАРХАНА

ПАРИЖ. (ТАСС). Вьетнамда эб найрамдал тогтоохын түлөө, американ эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүү вьетнам арадай баатарлиг тэмсэлые талархалгын хүдэлөө шангадхаха уряа доро француз эхэнэрнүүд энэ жэлэй Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын hайндэрые тэмдэглэжэ байна гээд Француз эхэнэрнүүдэй холбооной вице-түрүүлэгшэ Дениза Бретон ТАСС-ай корреспондентдэ интервью үгэхэдөө мартын 7-до мэдүүлээ.

Вьетнамда эсэргүү американ эзэрхэг түримхэй добтолтые болюулха, Урда Вьетнамhаа американ бүхы сэрэгүүдые гаргаха, тэндэхи сэрэгэй баазануудые усадхаха, мүн Женевскэ хэлсээнүүдые үндэhэ болгон, вьетнам арадта бэеэ даанхай байдал олгохо гэhэн эрилтэ Франциин эхэнэрнүүд табина гэжэ тэмдэглээ.

Мартын 8-най үдэртэй дашарамдуулан, Франциин эхэнэрнүүдэй холбооной үүсхэлээр, «Эб найрамдалда зорюулагдаhан 500 үдэшэ» ороной бүхы департаментнуудта үнгэргэгдэхэ, вьетнам арадта талархалгын тэмдэг болгон почтын 150 мянган открытка тараагдаха гэжэ Дениза Бретон хэлэбэ. Тэмсэжэ байгаа Вьетнамые дэмжэхэ мүнгэн суглуулагдаха.

Советскэ Союзай эхэнэрнүүдэй саашадаа ехэ амжалта туйлахыень хүсэжэ, халуун зүрхэнэй амаршалга Франциин эхэнэрнүүдэй зүгhөө Дениза Бретон дамжуулаа. Вьетнамда эб найрамдал тогтоохын түлөө, Европодо аюулгүй байдал хангахын, бүгэдэ ниитээрээ буу зэбсэг хуряахын түлөө ехэ тэмсэлдэ совет эхэнэрнүүдэй оруулжа байгаа хубитые үндэрөөр сэгнэнэбди гэбэ. Үльгэр жэшээ харуулдаг совет эхэнэрнүүдтэй энэ баяр баясхаланта үдэр сэдьхэл зүрхөөрөө хамта байнабди.

«АПОЛЛОН-9» НИИДЭhЭЭР

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). «Аполлон-9» гэжэ замбуулинай онгосоор ниидэжэ ябаhан американ космонавтнууд программын ёhоор хараалhан орёо туршалгаяа мартын 7-до дүүргэбэ.

Москвагай сагаар 15 час 35 минутада космонавт Скоттын үлэhэн онгосо ба энээнhээ урид космонавтнууд Швейкарт, Макдивитт гэгшэдэй ороhон, hарые шэнжэлхэ кабина тусгаарлагдаа. hарые шэнжэлхэ кабина ба онгосо ами амяараа 6 часай туршада ниидэлгээ үргэлжэлүүлхэ, тиигээд hүүлээрнь дахинаа залгалдаха ёhотой. Ами амяараа ниидэлгын үедэ hарые шэнжэлхэ кабина соохи двигательнүүд түрүүшээр онгосоhоо холодохын тула, харин hүүлээрнь — ойртохо, залгалдахын тула хэдэн дахин хүдэлгэгдөө.

Космонавтнууд скафандр үмдөөд, ами амяараа ниидэхэ юм. Мартын 7-до урид хараалагдаhанhаа нэгэ час түрүүн тэдэниие hэрюулбэ. Юундэб гэхэлэ скафандр үмдэхэдэнь, хараалагдаhанhаа нилээд ехэ саг хэрэгтэй болоно гээд урид хэгдэhэн туршалганууд харуулаа.

hаяхан Лондондо айхабтар ехэ демонстраци болобо. Гэр байрагүй бүлэнүүд энээндэ хабаадалсаа. Англиин ниислэлэй муниципалитедэй гаражаар хэрэглэдэг хооhон гэрнүүдтэ нүүлгэжэ оруулхыень тэдэнэр эрилтэ табина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гэр байрагүй бүлэ.

ТАСС-ай фото.

ГЭМТЭ ЯБУУЛГА ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамдахи американ гэмтэ ябуулгануудые мүрдэхэ комиссиин коммюнике эндэ толилогдоо.

Урда Вьетнамые яаралтайгаар мэдэлдээ оруулхын тула февраль hарада американецууд, сайгон туhамаршадай болон хүлhэншэ солдадуудай туhаламжаар, харата муухай ябуулгануудаа үргэлжэлүүлээ гээд коммюнике соо заагдана. Эдэ ябуулгануудтань «В-52» гэжэ стратегическэ бомбардировщигууд хэрэглэгдээ. Гуам, Окинава, Таиландахи баазануудта байрлаhан тиимэ бомбардировщигууд февраль hара соо 1800 ниидэлгэ хээ гээд коммюнике соо заагдана. Февралиин 14-hөө эхилээд 24 хүрэтэр Сайгон шадархи районууд дээрэ 17 мянган тонно бомбо американ авиаци хаяа, мүн Хюэ болон Дананг шадархи тосхон, хүдөө hууринуудые бута зада бомбодоо.

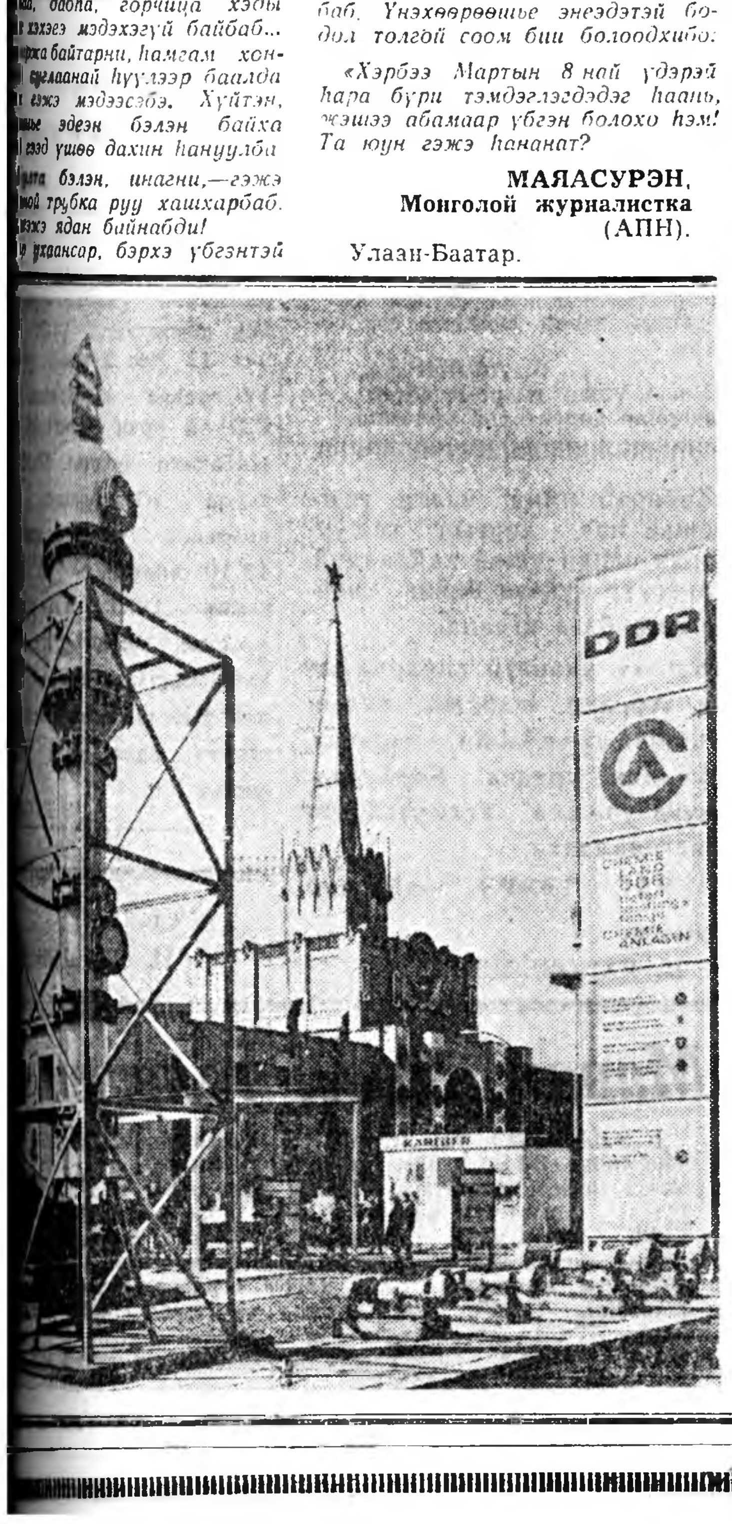
Февраль hарын туршада американ самолёдууд тагнуул хэхэ, хоро хүргэхэ зорилготойгоор Хойто Вьетнам дээгүүр 500 дахин ниидээ.

Февраль hарада ДРВ-гэй газар дайдые агаарhаа бомбодоhыень комисси тэмдэглэнэ. Жэшээлхэдэ, Куангбинь провинци гурба дахин агаарай бомбодолгодо ороо. Тиин февралиин 12-то «В-52» гэжэ зургаан бомбардировщик энэ провинци дээрэ 180 тонно бомбо хаяа. Виньлинь гэжэ район хэдэн дахин бомбодогдоhон, артиллереэр буудагдаhан байна.

Патриодуудай амжалтатай ябуулга

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй частьнууд американ-сайгоной сэрэгшэдые сохижо үргэлжэлhөөр.

Освобождени гэжэ агентствын дамжуулhые үндэhэ болгон, Вьетнамай информационно агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Урда Вьетнамай патриодууд Лэмво, Баучам (Тайнинь провинци) гэжэ районуудта байрлаhан дайсанай бэхилэлтэнүүдтэ февралиин 25-да шанга сохилто хэбэ. Дайшалхы добтолгын үедэ дайсанай 295 офицер болон солдат, тэрэ тоодо 76 американ солдат хүлhөө буулгагдаа, 5 бронетранспортер, 3 вертолет бута сохигдоо. Удаадахи табан үдэрэй туршада дайсанай 900 хүн алагдаа, шархатаа. 11 самолет ба вертолёт унагаагдаа, дайсанай сэрэгэй 38 автомашина бута сохигдоо, 4 судна шэнгээгдээ.

ГДР-эй Лейпциг хотодо нээгдэhэн уласхоорондын хабарай заншалта яармаг дээрэ Советскэ Союзай 10 мянган экспонат табигданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй павильоной түхэл.

ТАСС-ай фото.

БАРУУН ГЕРМАНИИН КОММУНИСТНУУДАЙ ЭРИЛТЭ

БЕРЛИН. (ТАСС). Гадаадын үнэн зүб политика, Германиие нэгэ талаhаа түлөөлхэ гэhэн hанал бодолhоо арсалга, ГДР-ые мэдэрэлгэ хадаа ФРГ-гэй, Баруун Берлинэй хүн зоной, мүн Европодохи аюулгүй байдалай, эб найрамдалай хэрэгэй ашатуhада нүлөөлхэ,—гэжэ ГКП-гэй федеральна комитедэй түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Европодохи мүнөөнэй хилые мэдэрхэ, Германиин Демократическа Республикые мэдэрхын тула ябуулга хэхыень федеральна президент Хэйнеманда хандажа, Германиин Коммунис партиин Федеральна комитедэй түлөөлэгшэ уряалба.

АДН агентствын Дюссельдорфhоо мэдээсэhэнэй ёhоор, ГКП-гэй түлөөлэгшэ национал-демократическа партиие хорихын, демократи ба ниитын дэбжэлтые хамгаалhанай түлөө сүүдлүүлhэн бүхы хүнүүдые сүлөөлхэ эрилтэ табяа.

ГДР-ые мэдэрхэ уряа

ЛОНДОН. (ТАСС). ФРГ-гэй президентые Баруун Берлиндэ hунгалга Германиин Демократическа Республикада эсэргүү харата ябуулга мүн гээд «Эб найрамдалай тала баригшадай — урдань сэрэгшэд байhан хүнүүдэй хүдэлөөнэй» национальна секретарь Г. Колбран «Морнинг стар» гэжэ газетэдэ бэшэнэ.

Германиин хоёр гүрэниие хуулиин ёhоор мэдэрхыень Англиин правительствые уряалба. «ГДР-ые мэдэрхэгүй гэhэн Англиин политикань түүхын удхатай алдуу» гэжэ Г. Колбран тэмдэглэбэ.

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

МАГТААЛАЙ ҮГЭ

Хүүгэдэй сэсэрлиг, яслинуудта
Хүхюухэн дуунай зэдэлээ haa,
Эдир жаахан үхибүүдэй
Элэг наадаа эхилээ haa,
Сээжэ болоhон шүлэгүүдэй
Сэсэн үгын хэлэгдээ haa,
Шэнэ түрэhэн үетэнэй
Шэдиеэ харуулжа эхилээ haa, —
Хүндэ ямба ехэтэй
Хүгшэн, залуушье эхэнэрнүүдэй
Ажал хэрэгэй үрэнь — гээд,
Алдуугүйгөөр мэдэхэлта!
Орон дотороо хаа хаагуур
Олон мянгаараа нээгдэнхэй,
Али бүхы магазинуудта
Алхажа богоhыень ороходотнай,
Алтан бүмбэгэ сырнүүдэй,
Амтан кефир, творогой,
Шэнэхэн тоhо, hү, зөөхэйн
Сэлхыжэ байхал бүхэндэнь, —
«Ажалаар жаргалаа баталааша
Алдар суута эхэнэрнүүднай
Ураг сагаан далайгаа
Урадхуулаа» — гэжэл
хэлэхэлта!
Жаргалта хатанай хасартал
Задарюун гоё помидор,
Саана байгаад уйлама
Сасаг гашуун hонгино,
Олон «самсата» капуста,
Обоо бухал хартаабха,
Сай, тамхинай набшаhа,
Сайбар далай — хлопок, —
Ажалаараа эхэнэрнүүдэй
асардаг
Али бүхы ургамалнуудые,
«Арбузhаа» «яблока»
хүрэтэрнь
Алфавидай ёhoop тоолоёл даа!
Набшаhа мүшэрэй шарладаг
Нарата сентябрьhаа эхилээд лэ,
Гэрэлтэ hаруул классууд соо
Гэнтэ шууяанай замхажа,
Алгебра, литература,
геометриин
Аржагар гоёхон номуудай
Амилхада дуулдама,
Аалиханаар нээгдэжэ эхилээ
haa, —
Эдирхэн багашуулдаа хүндэтэй
Эхэнэр hургагшань ерэбэ гээд,
Эртээнhээ таажа хэлээ haa
Эндүү балай болохо аал даа?
Дэлхэйн газарай хүнүүдые
Дэмы талаар хүлеэнгүй,
Олон миллион жэлнүүдтэ
Ошотон толорhон одонуудтай
Хүйтэн харанхы космосой
«Хүйhэн» тээшэ шэглэжэ,
Эхэнэр совет космонавтын
Эрэлхэг зоригоор дэгдээ haa —
Маша hайхан габьяата
Манай арадай басаган —
Валентинын замаар шэтлэбэ, —
гээд
Баясан омогорхон байхалди!
Гүрэн түрэеэ бэхижүүлхэ,
Гүн хэрэгээ шиидхэхээр,
Ямбатай солотой хүнүүдээ
Яhатан бүхэнhөө hунгахадаа,
Гэтэн баясан юрөөжэ,
Гэрэлтэ Ильичэй hуугааша
Нангин портредтэй,
тугуудтай,
Нарата hаруул залнууд соо,
Орохо, ерэхэ бүхэндөө
Омогтой солотой эхэнэрнүүдэй
Бүгэдэдэ хүндэтэй нэрэнүүдые
Бюллетень дээрэ уншанабди!
Арадуудай жаргал баталhан
Арбан табан республикада,
Бүхы олон городуудта,
Бүгэдын суглаан, съезднүүдтэ
Һунгагдаhан бүхы делегадуудай
Һууряа эзэлхэдэнь обёорыт!
Урматай хэды эхэнэрнүүд
Улаан мандадаа үргэнэб!
Хүндэтэ эхэнэрнүүдэй эрхые
Хүртэшэгүй үндэртэ үргөөшэ,
Жаргал золыень үршөөгшэ
Жабхаланта Октябрь мандаг лэ!
Агуу багша Ленинэй
Алдараар нангин ши, Парти,
Түмэнэй илалтаар шэрээгдэhэн
Түүхэтэ hайхан зам соогоо,
Эрхим хэды эхэнэрнүүдээ
Энэ дэлхэйдэ суурхуулаабши?
Үндэhэтэнэй хэды хэлэн дээр
Үйдэр солыень дуудуулаабши?!
Нангин замта эхэнэрнүүдэймнай
Нарата Коммунизмдаа
зорюулжа,
Эрэлхэгээр байгуулhан габьяае,
Электронно машинашье
Элирүүлэн тооложо бирахагүйл!

ОРДЕНТО ЗАВОДОЙ ҺОНИН

ҺАЙНААР ХҮМҮҮЖЭҺЭН ХААНАШЬЕ АШАТ…

Манай Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй локомотив-хабсаралгын цехтэ залуушуул олон юм. Жэл бүри 40—50 хүбүүд сэрэгэй албанда абтажа, Эхэ орондоо үнэн сэхээр алба хэжэ, сэрэгэй дайшалхы мэргэжэл шудална. Тэдэнэр түрэл цехэйнгээ коллективые мартангүй, ажалша нүхэд тухайгаа шэбшэн түрдан ябадаг hэн тула биндэндэ бэшэг бэшэнэ. Һаяшаг hонирхолтой нэгэ бэшэг сэрэгэй частьhаа абаабди. Подразделениин командир А. Г. Горчиков иигэжэ бэшэнэ:

Хүндэтэ нүхэд, хүдэлмэришэд! Таңай хүмүүжүүлhэн хүбүүн — хүдэлмэришэн ангиин түлөөлэгшэ Михаил Белуха манай частьда жэл шахуу алба хэжэ байна. Өөрөө, сүг алба хэдэг нүхэдтөө шангаа эрилтэ табижа шададаг, журамтайгаар бэеэ абажа ябадаг. Михаил спортдо дуратай. Һаяшал хүнгэн атлетикээр тэрээндэ нэгэдэхи разряд олгогдоо. Мүн сэрэгшэдэй уран hайханай зужэг наадanda хабаадалсажа дууладаг, хүгжэмэй инструмент дээрэ шадамар бэрхээр наадана. Журамтай, бэлиг шадабаритай сэрэгшэ хүбүүе хүмүүжүүлhэнэйтнай түлөө частиингаа командованиин зүгhөө хүдэлмэришэн та… амаршалнабди.

А. Г. ГОРЧИ…

Энэ бэшэгые манай цех… дэлмэришэд бултадаа … түрэл коллективэйнгээ нэры… рэ абажа ябаhандань … Михаил Белухада бэшэг … сэрэгэй уялгата албая а… тай hайнаар түгэсхэжэ, тү… лективтээ бусажа ерэхыень … жэ байhан тухайгаа, мүн … дынгөө ажал хэрэгэй амжал… сэл эрмэлзэл тухайгаа м…

В. ИВАН…
ЛВРЗ-гэй локомотив-х… ралгын цехэй комс…

Амаралтын үдэрэй хуудаһан

РЕПОРТАЖ

ЭЖЫНЭРЭЙ ҺАЙНДЭР

Эжынэрэй hайндэр!.. Улаан-Үдын хорин зургаадахи найман жэлэй hургуулида hаяшаг үнгэргэгдэhэн «Эжынэрэй hайндэртэ» эхэнэрнүүд нээрээшье олоор сугларба. Тиигэншьегүй яахаб даа: эндэ эжы, үри хүүгэд гэhэн нангин үгэ хоорондоо таhаршагүй ха юм даа.

Эжынэрэйнгээ олоор сугларhанда үхибүүд баяртай. Сэдьхэлээ хөөрэнги, саб гэмээр хубсалhан хүбүүд, басагад хөөрсэгэнэлдэнэ. Эжынэрээ hуулгаха бариха газараа олохо ядана, өөhэдынгөө классуудые харуулна. Зарим үхибүүд эжынэрээ буфет руу хүтэлжэ оруулаад, яблока, лимонадааршье хүндэлнэ.

Болзоото сагтаа үдэшэеэ эхилжэ, багшанар, үхибүүд суглараhан эжынэрые, төөдэйнэрые халуунаар амаршалба. Һүүлдэнь үхибүүд концерт харуулжа, сугларагшадые яhала баясуулаа.

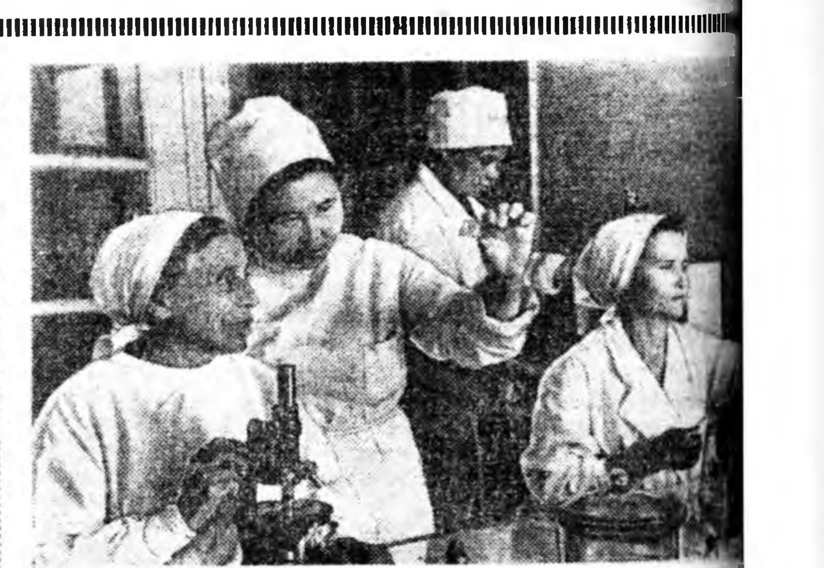
Илангаяа наймадахи классай hурагша Света Ангашанова «Тойробшо малгайта» гэhэн хатар гүйсэдхэжэ, бултанда hайшаагдаба. Табадахи «А» классай бүлэг hурагшад hөөл шадамараар украин хатар гүйсэдхэбэ. Долоодохи «В» классай hурагша Тоня Иванова энэд хэг хатар ордоhотой дорюунаар хатаржа, харагшадта магтуулаа.

Юрэдөө дуушье дуулаашад, шүлэгшье ханхинаса хэлээшэд, эдир хатаршад, зүжэгшэд — булта эжынэртээ бэлэг болгон, оюун бэлигээ гаргажа, hайхан концерт харуулаа даа. Номер бүхэнийнь халуун альга ташалга доро үнгэрөө.

Концертын hүүлээр багшанар, үхибүүд эжынэрые столодоо урижа, сай, пирогоор хүндэлбэ. Хүхюутэйгөөр, энеэдэтэйгээр сайлаад, эжынэр, багшанар, үхибүүд хамтын наадэ эмхидхээ.

Иигэжэ хорин зургаадахи hургуулиинхид эжынэрые баясуулба. Вечертэ хабаадаhан түрэлхид сэдьхэл зүрхэнhөө баясан, hурагшадта, багшанарта амжалта хүсөө.

М. ОСОДОЕВ,
манай тусхай корр.

Улаан-Үдэ хотын санитарно эпидемнологическа ст… дэлмэрилэгшэд үбшэнhөө hэргылхэ хүдэлмэри үргэнөөр … Эндэ мүрэнэй, худагай уhые, мүн хотын агаарые шэнжэ…
Ф. СОРОКИНО…

ҺИНО

ТАГНУУЛШАНАЙ ХУШЭР ЗАМ

Эдэ үдэрнүүдтэ совет тагнуулшадай хариин оронуудта лажа ажалладаг байhан тухай «Ленфильм» анха түрүүшынхеэ экран дээрэ табиба. Тэрэнь «Мертвый сезон» гэhэн хоёр серитэй уран hайханай фильм болоно. Тус фильмын гол удхые тобшохоноор хөөрэбэл иимэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ доктор Хасс гэдэг хүн зониие мүнхарюулха шадалтай хорото мүхай эм ухаалдин зохёожо эхилhэн байна. Тэрэнээ концлагериин хүнүүд дээрэ туршажа, шалгажа, хэдэ мянган үхибүүдые алаhан хюдаhаараа суурхана. Зүгөөр дайнай hүүлээр гүрэнэй аюулта гэмтэдэй тоодо орожо сүүдлүүлхэ байhан аад, тэрээнhээ тэрьелжэ шадаа.

Иигэжэ мүнөө болоод байхада, тэрэ доктор Хасс гэдэг капиталис оронуудай нэгэндэ өөрынгөө хорото газай туршалгануудые үргэлжэлүүлhээр байна гэжэ манай тагнуулай хүдэлмэрилэгшэдтэ мэдэгдэнэ. Тэрэниие барижа, дэлхэйн арадай урда элирүүлхэ гэhэн уялга совет тагнуулшад абана. Энэ хатуу даабариие бэелүүлхын тула тагнуулшан Н. К. Ладейников хари гүрэн эльгээгдэнэ.

Эндэhээл эхилжэ фильмын бүхы орео оньhон ба hонирхолтой зурагуудые амяа татангүй харанабди. Совет тагнуулшан Н. Ладейников гэдэг тон ухаатай, бэрхэ, Эхэ оронойнгоо урда уялгаяа үнэн сэхээр бэелүүлжэ ябаhан юрын лэ хүн байhан. Тэрэниие хэhэн хэрэг дээрэhээнь бидэ мэдэрнэбди. Ямаршье орёо ушартай дайралдаа haa, зүб шиидхэбэри бэдэрэн гаража шадана.

Сүүта тагнуулшан Н. Ладейников тухай хэдэн hайшаама кадрнуудые харанабди. Хэдэн жэл үнгэрhэн хойно доктор Хасс гээшые таниха хүн олдоногүй. Гансал театрай хүтэлбэрилэгшэ И. Савушкин гэдэг Хассые нюур шарайгаарнь таниха байха гэжэ элирүүлэгдэнэ. Теэд И. Савушкин дайнай үедэ концлагерьта байхадаа Хассые хэды дахин харабашье, мүнөө болоhон хойно яахын аргагүй маргана. Тиибэшье юрэнхы дүрыень КГБ-гэй сотрудникуудта хөөрэжэ үгэнэ. Зүгөөр энэньшье манай тагнуулда хүсэд туhа хүргэхэгүй байба.

Тиимэhээ КГБ-гэй сотрудникууд Савушкиние өөрыень хари гүрэндэ байhан Ладейниковтэ туhалагша болгожо эльгээхэ шиид хэбэри абанад Савушкин энэ дурадхалдань хэршье удаан арсабал, hүүлэй hүүлдэ зүбшөөнэ.

Театрай хүдэлмэришэнэй тагнуулшан болоод, хари гүрэндэ лажа хүдэлhэн тухай баhашье олон hонирхолто ушарал харанабди. Үе наhаараа тагнуулhаа холо ябаhан хүнэй зүрхэлжэ хилэ гараhыень Эхэ орондоо аргагүй дуратай байhыень гэршэлнэ. Хорото эм ямар ехэ хохидол хүн зондо ушаруулхаб гэжэ тэрэ hайн мэдэнэ. Тиимэhээ совет тагнуулшадта лажашье туhалха гэжэ шиидэнэ. Н. Савушкиние баhал бэрхэ, ухаатай ба бага зэргэ хүхюу зигаатай талаhаань хаража hонирхонобди.

«Мертвый сезон» гэhэн фильм капиталис оронуудта ямар мүухай хорото эмүүдые бэлдэжэ, тэрэнээ дайн сэрэгтэ лажа хэрэглэхээ байhыень баhшыса элишэлнэ.

Д. ДЫЛГЫРОВ.

ҺОНИРХОЛТОЙ МУЗЕЙ

Манай локомотив-хабсаралгын цехэй коллектив коммунис ажалай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhөөр үнинэй юм. Энэ түрүү цехэй хүдэлмэришэд В. И. Ленинэй 100 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаад, локомотивуудые гансал эрхим шанартайгаар заhабарилна.

Шударгы ажалай хажуугаар эндэ соёлой хүдэлмэри hайнаар ябуулагдана. 80 хүнhөө бүридэhэн цехэй дуушадай коллектив республика дотороо мэдээжэ болоjо захалаа.

Һаяшаг баяр баясхалантай оршон байдалда ажалай алдар солын музей нээгдэбэ. Манай цехтэ слесареэр ажаллажа, мастер хүрэтэрөө ургаhан Сергей Орешков Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда хабаадалсажа, фашис эзэм дэгшэдтэй эрэлхэгээр тэмсэн унаа. Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртөө hэмнай. Тэрэнэй баатаршалга тэмдэглэhэн документнүүд эндэ табяатай.

Дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ габьяа ехэтэйгээр ажаллажа, республика соогоо эгээл түрүүн «фронтовой бригадын» хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэhэн Е. Реуцкиин даадаг бригадын гэшүүдэй фотозурагууд эндэ бии.

Олон жэлдэ эдэбхи үүсхэлтэй гэр ажаллажа Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэhэн П. П. Милинэй портрет бултанай анхарал татадаг.

Техническэ мэргэжэлэй Улаан-Үдын училищинуудай hурагшад, заводоймнай бэшэшье цехэй залуушуул эндэ табигдаhан экспонадуудые hонирхон хаража, үнэн зүрхэнhөө баясаhан тухайгаа музейн дэбтэр соо бэшэдэг байна.

В. ИВАНОВ.

АРБА БОЛОҺОН АЛАГШАН

ШОГ

Аламжа шифоньерэйнгээ гэрэлэй урда ошожо зогсоод, эрьелдэжэ байжа бэеэ ара, үбэргүй харасагаана. Абаhан шэнэ костюмынь бэедэнь тэбхысэ hуугаад, hөөл таараhан хэбэртэй, зохидшоно.

— Инагни, Балмамни, наашаагыш, намаяа харыш. Ёhоорхон костюмтай болобо гэзшэ аабзаб?

— Яhала тааруул даа. Будыньшье hайн, үнгэньшье зохид юм байна.

— Тиигэжэ хэлэхэ аабза гэжэ hанаал hэм. Биш муу юумэ юундэ абаха hэнбиб. Эдэй шанар мэдэхэ нохой гэжэ намаяа hаныш. Тиимэ аабза, Балма?

— Энээнээ үмдэхэдөө янза орошоноош даа.

— Тиимэл ха hэн. Ихэдээ абынтнай хүбүүн hэгсэгдэхэн лэ гэшэбэ гээшэ даа, — гээд Аламжа танаагаа туласагаана.

— Болоогүй гү. Газаашаа гарахадаа хэдэрхэ шэнэ костюмтай болобо гээшэш. Хирэ, тооhо халдаангүй, гамтайгаар үмдэхэ гүбши.

— Нээрээ хэлэнэш. Буртыхэгүйнь тулада угааха...

Үглөөгүүр болоод, газаа гаража ерэhэн Аламжа:

— Үсэгэлдэр алагшан үнеэгээ харахадам, арба болошоод байгаа hэн бэлэйл. Мүнөө харахадам, үнеэхил ганса зангаараа, хуhамаа соогоо мухыхадажал байна даа.

Н. ЦЫБЕНОВ.

МОСКВАГАЙ ЧАСУУД

Москвагай Кремлиин Оружейнэ палатадахи үнэ бүриин үнэтэ зүйлнүүдээр яларжа байдаг витринэнүүдэй дунда XVI—XIX зуун жэлнүүдэй үеын ородой ба хариин мастернуудай урлаhан, стол дээрэ табидаг ба хармаанай часуудай нэгэнииинь онсо илгардаг.

Заншие хүлеэhэн илалтын алтамал мөөрэтэ тэрэгын тухэлтэй час, мори унаhан хүнэй тухэлтэй час бии. Ном дол адлиханиинь Иван Грозный байhан юм. Һонгиын түмэhэндэл адлишуу аад, мүнгэн хажа хабхагтай час Россин патриарх Филарет, Никон гэшэдтэ хабаатай байгаа Донгорог соо хоноон hүлгимал час — Испаниhаа, хүгжэмэй хөөргын тухэлтэйнь — Лондонhоо, «Брегет» фирмын хэдэн циферблаадтайнь — Францииhаа асарагдаhан түүхэтэй.

Россида урлан бүтээгдээшэнь илангаяа hонирхолтой. 150-яад жэлэй саана бүтээгдэhэн хармаанай багахан час алтаншье, мүнгэншье бэшэ юм. Үнэтэй шулуун гү, али hонирхолтой зурагуудаар гоёогдоогүй байна. Россида час бүтээн гаргалгын түүхээр ехэтэ hонирходог болоhон, Московско часай хоёрдохи заводой фрезеровщик Борис Радченко эдэл часуудые тусхайлан шэнжэлбэ.

Жэшээлхэдэ, Швейцаридa, час бүтээдэг болоhоорнь 100 шахуу жэл үнгэрөө. Гэхэ зуура Францида 500 жэлэй саана час бүтээн гаргадаг болоhон hэргэтэй. Теэд Россида түрүүшын часууд хэзээ бии болоо юм? Борис Радченко архивуудта хандаhан, ородой уран бүтээлшэд тухай материал бэдэрhэн, амаралтынгаа үеэр ороной холын нютагуудааршье ябаhан байна. Тэрэнэй бэдэрэлгэ амжалтатайгаар дүүрээ.

...Модон дээрэ hиилүүр хэдэг урашуул үнгэрэгшэ зуун жэлэй эхеэр Вятка мүрэн шадархи гол харгын хажуугаар ажаhууhан гэхэ. Уран гарта Семен Бронниковые нютагайнь зон илангаяа хүндэлдэг байгаа. Нэгэтэ городой баян наймаашан эндэ ерээд, Бронниковойдо орохон юм ха.

— Семен харалши даа. Иимэ гайхамшаг юумэ хараа hэн гүш? — гээд алтан оohортой алтан час харуулба.

Наймаашанай часайнгаа оньhо даража нэгэ пяс гүүлэхэдэнь, тоониидтай түхэреэн юумэн, хоёрдохи оньhо дарахадань — алтамал мөөрэхэнүүд гараад, нюдэ hаргасжа байба. Иимэ гайхамшаг юумэ хүдөө тосхон hиириндa хэншье хараагүй байгаа.

Холын газарhaa асарагдаhан гайхалтай юумые уран гарта удаан шэнжэлэн хараба. Теэд hүүлдэнь, зургаан жэлэй туршада нэгэшье хүндэ харуулангүй, нюусаар, өөрөө час урлан бүтээжэ эхилээ. Заахан, гурбан сантиметр диаметртэй час бэлэн болгоо. Хармаанай часай гадар талань, торхонь хуhанай улхаар, оньhониинь циферблад ба оohорынь пальмаар, стрелкэнүүдынь — жэмэсэй хальhаар, хилгааhаниинь — хатуу болгогдоhон бамбугай шүрбэhөөр бүтээгдээ. Тодорхойлон хэлэбэл, Бронниковой час бүхыдөө модоор бүтээгдэhэн байшоо.

Губерниин худалдаа наймаан а й-п р о м ы шленна выставкэ Вятка хотодо 1837 ондо нээгдэhэн. Энэ хотодо сүлэгдэжэ ерэhэн Александр Герцен тэрэ уран гартын бүтээhэн час выставкэдэ табиха зүбшөөл түйлаhан юм гэдэг. Тиихэдэ ородой хаанай оро хадхаха Александр II Вяткада ерэhэн байгаа бшуу. Энэ гайхамшаг бүтээлые харуулхадань, хан хүбүүн тэрэниие өөрын болгоhон сэхэ.

Бронниковой гэр бүлын урашуул хорёод шахуу модон часуудые дархалhан гэлэй. Тэрэнэй 12-нь СССР-тэ хабаалагдажа байдаг. Эдэ урашуулай түрэhэн нютагта, Кировскэ областиин хизаар ороноо шэнжэлэлгын музей соо тиимэ табан час хадагалаатай, мүн … часай промы… стиин шэнжэлэ… тудта, Грузиин … зохёол бүтээлнү… зейдэ, Арадай … вын музейдэ (… нэжэлэ час, … анха түрүүн бү… нүүдынь Кремли… жейнэ палата … дог.

Оройдоо юh… гынь эндэ ду… «Бронниковтон» … тэмдэгтэй үшөө … час Советскэ Сою… юм. Тэрэнэй … СССР-эй арадай … Сергей Обра… нүгөөдэ хоёр час… заяан мэдэгдэжэ… бүтээдэг заводой … ровщигой анхар… hан, модон … түүхэ шмэл да… зуура Кремль … лүүлагдаhан … часууд Радченк… нирхуулаа. Тэ… үсөөн дайралда… сиуд тухай мэд… рилгоор архива… доошье докум… хоёр жэл туха… дэрбэ. Тэрэнэ… согсологдожо, … гай часууд» г… хэблэгдэн гара…

Мүнөө дэлх… мэдээжэ болоhо… вада, В. И. Ле… бэй музей соо … хай Владимир … хармаанай час … тэндэнь урматай… шээтэй.

Евгений ЛЕО…

МАРТЫН УЛАРИЛ

Мүнөө жэл гансашье манай эндэ бэшэ, бүхы орон доторнай шанга хүйтэн, удаан үнжагай үбэл болобо.

Манай республика дотор январь, февраль hаранuудта хүйтэнэй хэмжээн hүүлэй олон жэлнүүдэйхиhээ 4—6 градусаар хүйтэн байгаа. Энэ жэлэйхидэл иимэ шэмэрүүн хүйтэн Забайкалида 1947, 1957 онуудта үзэгдэhэн юм.

Хүйтэн хэды гааруу байбашье, хаhа сагынь барагдаба. Хабарай эхин hара — март гаража, дошхон буурал үбэлые харан байса номгодхоо. Үдэртөө наран игаажа, хүйтэнэй хэмжээн —4—6 градуста хүрэбэ. Үбэр нэмэри газараар саhан хайлан татажа, уурал hабажа байхаънь намжааран үзэгдөө.

Тиигэбэшье үбэл үшөөл хэрзэгы зандаа. Янгинама хүйтэн hалхи шуурганай үдэрнүүд үшөөл үзэгдэхэ байха.

Март hарын эхинэй арбан хоног номгон дэлюун уларилтайшье haa, hалхи шуургатай байба. Саашадаа энэ hарын уларил урда жэлнүүдэйхидэл адли дунда зэргээр 10—12 градус, хойто аймагуудта 15—20 градус хүйтэн байхаар шэнжэлэгдэбэ. Март hарада шииг нойтон бага унаха. Урда аймагуудаар 2—10, хойто зүгэй нютагуудаар 10—15 миллиметр шииг орохоор хүлеэгдэнэ.

Мартын түрүүшын хахадта бүрхэгшэг, саhа бургатай байха. Һүүлшын хахад соо сэлмэг, шииг нойтогүй байхаар хараалагдана.

Буряад орон доторнай хабартаа hалхитай байдаг. Тиимэ hалхи шуурган — секунда соо 10—15, хойто аймагуудта 15—20 метр хүсэтэйгөөр баруун хойноhоо үлеэхэ. Иимэ үдэрнүүд мартын эхинэй арбан хоногой эсэс, hарын тэн багаар үзэгдэхэ. Бусад үедэнь намдуу байха.

Һүниндөө хүйтэнэй хэмжээн дунда зэргээр 16—21, үдэртөө —4—9 градус болохо байна. Мартын hүүлшын табан хоногто эгээл дулаан үдэрнүүд боложо, зарим үдэр 1—6 градус хүрэтэр дулаарха.

Мартын тээнгhээ хойшонхи үедэ сүүдхын дунда зэргыч уларил 10 градус хүйтэнэй хэмжээгээр тогтохо. Республикын хойто аймагуудта иимэ уларил апрелиин түрүүшын арбан хоногой үе соо тогтохо.

Байгша оной үбэл саhа багатай байгаа. Тиимэhээ энэ hара дотор республикын ехэнхи нютагуудай саhан хайлажа барагдаха.

Н. АФОНИНА,
Улаан-Үдын гидрометобсерваториин директорэй орлогшо.

Сэнхи…
экрануу…

12 часhaa 14.30 … рэтэр Москваhaa … 12.05 минутаhaa те… театр. 13.15 минутаh… найманай үдэртэ … hан дамжуулга. 14.30 … haa 17 час хүрэтэр … 17 часhaa «Уулза… ГДР-эй уран hайха… (табадахи серинь). 18… таhaa «Олимпиады … хайрсаг» гэhэн … 19.10 минутаhaa оро… hонин. 19.20 ми… спортын hонин. 20.1… haa hайндэрэй концер… haa «Когда деревья … шими» гэhэн уран … фильм.

Барилдаан

ЗАЛУУШУУЛАЙ КОМАНДА ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Манай республикын «Урожай» бүлгэмэй эдир барилдаашадай мүрысөөн hаяхан Ивалга тосхондо үнгэргэгдэбэ. Тэрээндэ зургаан аймагай 90 залуу барилдаашад дүрэ булялдажа тэмсэhэн байна.

...Ивалгын соёлой байшангай зал соо үе-үе болоод лэ олон тоото харагшадай шанга альга ташалга шаажна. Ихэдээ ивалгынхид нютагайнгаа дунда hургуулиин юhэдэхи классай hурагша Баяр Хамагановые илангаяа магтана гээшэ. Үшарынь хадаа, Баяр Хамаганов бүхы тэмсээлдээ илалтануудаар дүүргэжэ байгаа бшуу. Тэрэшэлэн Баярай нүхэр Гильбэрэй дунда hургуулиин hурагша Булат Жамсаранов мүн лэ эрхимээр барилдажа байба.

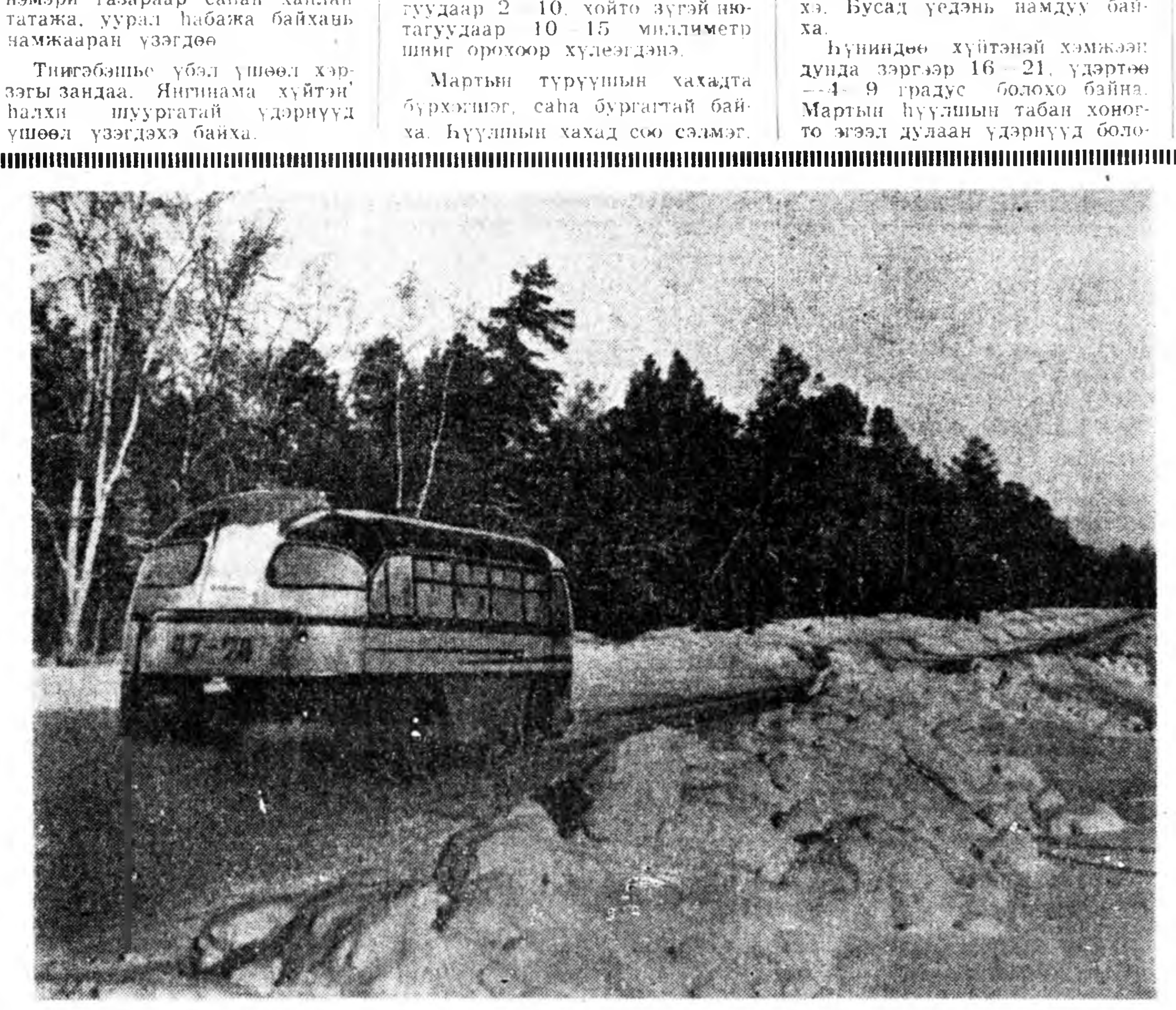
Эдэ хүбүүд мүрысөөндэ илажа гараhан Улаан-Үдын аймагай командада илангаяа олон очко олгоhон, мүн дүрэ булялдаалгын эрхим hайн техникэтэй hэн туладаа, республикын спортын бүлгэмэй тусхай шанда хүртөө.

Зэдын, Түнхэнэй командануу тус тустаа хоёрдохи, гурбадахи hууринуудта гараа.

Урда тээнь бүхэ барилдаагын мүрысөөнүүдтэ балай хабаадалсадаггүй байhан Яруунын, Прибайкалиин аймагуудhаа яhала бэлэдхэлтэй командануудай энэ мүрысөөндэ ерэhэниинь hайшаалтай.

Тус мүрысөөндэ шалгарhан С. Болотов, В. Ускеев, Б. Жамсаранов, Б. Хамаганов, В. Лашкевич, С. Собенников, В. Сталидзан, В. Ивахинов, Саргаев болон Магдаев гэгшэдhээ бүридэhэн манай республикын залуу барилдаашадай команда Россин Федерациин «Урожай» бүлгэмэй түрүү hуури эзэлхын түлөө Саранск хотодо үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ оролсохо болоо.

О. МЕРКУЛОВ.

Хабарай амин зааха үзэгдөөшье haa, харгын хажуугаархи саhан үшөө хайлаадүй. Үглөөгүүр хүйтэн байна. Үдэртөө нэгэ бага игаана.

Иигээд удангүй хабарай наран хурсаар шаража, хадын саhанhaa эхи абаhан горходууд шууялдан урдаха. Борбилоохонууд уhалжа, хүхюутэйгөөр пишаганалдаха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дабаанай харгыда.

П. ЯХНОВЕЦКИИН фото.

Редактор
Ц. Ц. ЦИ…

Манай адрес, телефону…

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — … приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. реда… 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря — … отделы: партийной жизни — 60-91, сельского хозяйства — … 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышле… строительства — 61-35, советского строительства и быта — … культуры и школ — 60-21, писем и рабселькоров — 67-… формации — 34-05, общественная приёмная — 56-62, … бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати … те Министров БурАССР.

Н-00415. Зак. №…